

A man with a grey beard and mustache, wearing a red beret with a gold emblem, a blue uniform with gold buttons, and a red cape with gold chains, is sitting on a wooden bench with a metal railing. He is smiling and looking towards the camera. The background shows a wooden fence and some greenery.

**Život je pořádný
akčňák!**

**Petr Kábrt, Řád
Ferdinandus Orden
1561**

Adalbert

měsíčník královéhradecké diecéze
4/2026 / ročník XXXVI / 39 Kč

10 Seriál: Intronizace královéhradeckých biskupů

13 Procházka chrudimskými kostely

17 Křestní pramen

28 Noc kostelů 2026

VYSLÁNÍ NEMOCNIČNÍCH KAPLANŮ

PŘI EKUMENICKÉ BOHOSLUŽBĚ

**11. DUBNA 2026
V 10:00**

V KOSTELE NANEBEVZETÍ PANNY MARIE
NA VELKÉM NÁMĚSTÍ V HRADCI KRÁLOVÉ

„Nemocniční kaplan“

je mezinárodní označení osoby, která vykonává pastorační péči ve zdravotnických, příp. sociálních službách. Působí na základě pověření daného svou církví a smlouvy s nemocnicí. Nabízí svou službu průvodce v úzkosti, v hledání naděje a odpovědi na otázky po smyslu života, v prožívání víry v době nemoci, umírání a smrti.

- respektuje osobní zaměření nemocného
- napomáhá nemocnému k přijetí obtíží nemoci a ke smíření se sebou, s druhými, s Bohem.
- prostřednictvím empatického naslouchání ztělesňuje lidskou blízkost.

(Z obsahu

- 5 **rozhovor**
Společnost je tak silná, jak se dokáže postarat o své slabé
Petr Kábrt
- 10 **seriál**
Intronizace
královéhradeckých biskupů
- 13 **osobnosti diecéze**
Procházka chrudimskými
kostely (2) / Tomáš Pavlík
- 17 Křestní pramen, místo našeho
zrození k životu věčnému
- 22 **pastorace**
- 27 Vzniklo Centrum pro
liturgickou hudbu
aktuality
- 28 Noc kostelů 2026
- 29 Odpustky k 800. výročí úmrtí
sv. Františka z Assisi
- 30 **Papežská misijní díla**
- 31 Charitní listy

Evidenční číslo: MK ČR E 10261.
Měsíčník.

Vydává:

Biskupství královéhradecké,
Velké náměstí 35/44,
500 03 Hradec Králové.

Adresa redakce:

Tiskové odd., Velké nám. 35/44,
500 03 Hradec Králové,
tel.: 495 063 422,

e-mail: adalbert@bihk.cz

Šéfredaktor: Pavel J. Sršeň

Sazba: Ondřej Štulc

Tisk: Tiskárna Garamon s.r.o.,
Hradec Králové.

Cena: 39 Kč.

Roční předplatné: 429 Kč.

Bank. spoj.: Raiffeisenbank, a. s.,
Hradec Králové,
č. ú. 1016004393 / 5500,
variabilní symbol 551,
specifický symbol je evidenční číslo
čtenáře (viz adresní štítek).

Redakce Adalbertu si vyhrazuje právo
na krácení příspěvků nebo nevydání
příspěvků doručených redakci.

ISSN 2570-7531

Radost z Hospodina ať je vaší silou

Duben je pro křesťany měsícem, ve kterém se zvláštním způsobem nadechujeme k radosti. Po postní cestě, která nás vede k tichu, ztišení a někdy i k bolestnému pohledu do vlastního srdce, přichází velikonoční ráno. A spolu s ním i slovo naděje: Kristus vstal z mrtvých. Život zvítězil nad smrtí.

Právě v této souvislosti zní v liturgii i starobylá výzva z knihy Nehemiáš: „Radost z Hospodina ať je vaší silou.“ Neříká se zde, že naší silou má být výkon, dokonalost nebo bezchybnost. Neříká se ani, že sílu najdeme v tom, že všechno zvládneme sami. Písmo nás vede jinam – k radosti, která pramení z Boha.

Možná právě to dnes potřebujeme slyšet více než kdy jindy. Mnozí lidé jsou unavení. Unavení prací, starostmi, nejistotou, někdy i vlastním zápasem ve víře. Někdy se může zdát, že radost je luxusem pro ty, kterým se daří. Ale velikonoční radost není odměnou za bezstarostný život. Rodí se ze setkání se Vzkříšeným.

Učedníci ji také neprožívali ve chvíli, kdy měli všechno pod kontrolou. Naopak – byli plní strachu, zmatku a nejistoty. A přece právě do této situace vstupuje Kristus se svým pozdravem pokoje. Jeho přítomnost proměňuje strach v naději a zmatek v novou sílu.

Radost z Hospodina není povrchní veselí. Je to tiché, ale pevné vědomí, že Bůh je s námi. Že náš život není ponechán napospas náhodě. Že i tam, kde procházíme únavou nebo nejistotou, není posledním slovem tma, ale světlo vzkříšení.

Velikonoce nám připomínají, že křesťanství není především souborem povinností, ale setkáním s živým Kristem. A právě toto setkání se může stát pramenem síly pro každodenní život – pro naši práci, vztahy, službu i chvíle, kdy máme pocit, že už nemáme z čeho brát.

Přeji nám všem, aby dubnové dny byly příležitostí znovu objevit tuto hlubokou radost. Ne radost hlučnou a pomíjivou, ale radost, která vyrůstá z víry, že Kristus skutečně vstal z mrtvých – a že jde s námi i dnes. A to není vůbec malý důvod k radosti.

P. Dmytro Romanovský

Společnost je tak silná, jak se dokáže postarat o své slabé

Organizace, která o 300 let předběhla Červený kříž. Tak lze charakterizovat Řád Ferdinandus Orden 1561, který loni v prosinci oslavil v Hradci Králové desáté výročí svého obnovení v České republice. Řád, který založil císař Svaté říše římské Ferdinand I. Habsburský, je respektovanou mezinárodní humanitární organizací, sídlící v Rakousku a působící pod patronací rakouské vlády. S jedním z jeho členů, **komturem Hradecké komendy Petrem Kábrtem**, jsem se sešla k rozhovoru.

77 Motto řádu je „Fiat iustitia aut pereat mundus“. Latinské právní přísloví, které se často překládá jako „Ať se stane spravedlnost, i kdyby svět zahynul“.

„Posláním řádu je podpora rodin příslušníků ozbrojených bezpečnostních sborů, hasičů a záchranářů, kteří v přímé souvislosti se službou utrpěli ztrátu, došlo k těžkému zranění nebo onemocnění. Aktivně podporuje pomoc a poradenství obětem násilí, věnuje se rovněž přednáškám,“ představil v kostce organizaci Petr Kábrt. Začalo to projektem, který rakouští členové řádu založili na podporu obětí domácího násilí. Usilovali o jeho rozšíření, bolest obětí nemá hranice. To inspirovalo našeho dnes zemského velitele Ivana Dubce, který působil jako preventista u Městské policie v Hradci Králové. Byl konec 90. let 20. století, domácí násilí ještě zdaleka nebylo trestným činem. Tím se stalo až v polovině roku 2004. Rakouští rytíři Ivana oslovili a vyzvali ho, aby vstoupil do řádu. V roce 2015 byla v katedrále sv. Ducha slavnostně založena Hradecká komenda Řádu Ferdinandus Orden 1561. Na investituru přijelo představenstvo řádu v čele s velmistrem Ernstem Kuglerem a jeho manželkou. Ivan a já jsme v té době sloužili u Městské policie, známe se přes 20 let a Ivan věděl, že jsem praktikující křesťan. Požádal mě,

abych tam šel s ním, protože znám pravidla liturgie, tak abych mu poradil, kdy kleknout, kdy povstat. Poté mně bylo nabídnuto členství a jsem v řádu.

77 Člověk musí být vyzván ke členství, musí mu být nabídnuto?

Je to tak, má to svá pravidla. Ivan mě znal z dřívějšíka. Věděl, jaké vyznávám hodnoty a postoje, jaký mám morální náhled na život. Když vás pasují na rytíře, pokládají vám na ramena meč a zazní slova: hledej bratry. Měl jsem tu čest přijmout rytířský plášť v roce 2018 v Rakousku. Kladl jsem si otázku, co mám dělat dál? Dostalo se mi odpovědi, abych zůstat takový, jaký jsem. Dělat svou práci a když potkám člověka, který má stejné názory, vyznává stejné hodnoty, začít s ním spolupracovat. Když se ujistím, že může být přínosem pro řád, je čas ho oslovit.

77 Hledáte i sestry?

Ano, máme mezi sebou ženy. Nejsou rytířky, ale dámy. Tři byly v roce 2023 pasovány v katedrále sv. Víta na Pražském hradě. Členkou řádu je i moje dvaadvacetiletá dcera.

77 Spolupracujete s jinými necírkvními řády?

Třeba s Řádem sv. Huberta spolupracujeme už několik let. Jeho členem je můj letitý kamarád Pavel Veverka. Pavel zastává stejné hodnoty jako my, dokážeme si říct pravdu do očí, i když není příjemná. To je ta správná důvěra. Po dlouholeté zkušenosti jsem letos sebral odvahu a zeptal se ho, zda by se nechtěl stát členem našeho řádu. K mé velké radosti členství přijal a je našim bratrem. A zároveň je členem jiného řádu.

77 Činnost, kterou vykonáváte prostřednictvím Řádu Ferdinandus Orden 1561, je velmi bohuľibá. Zároveň ovšem váš život je velmi dobrodružný. Plný vzrušení, napětí a adrenalinu. Připomíná – bez nadsázky – akční film.

Narodil jsem se jako neskutečně temperamentní dítě. Jsem z Rychnova nad Kněžnou, z dvojčat. S bratrem jsme byla hrozně divoká děcka, úplně šíleně, dnes se říká hyperaktivní. Je až s podivem, že z nás naše mamka předčasně nezešedivěla. Táta policista, dřív SNB, nás vedl k pohybu. Dědeček pracoval v lese, mamka byla prodavačka, ale srdcem je zahradnice a práci zahradnice také chvíli dělala, k přírodě a pohybu jsme měli blízko. Vyslyšel jsem veškeré výzvy života, šel jsem jim vstříc. Začalo to atletikou, pak přišlo judo. To byl tátův nápad. Dobře věděl, že to se mnou není jednoduché, že chvíli neposedím. Pak jsem šel na lesnické učiliště, tam

◀ Doprovod Mons. Dominika Duky na jedné z akcí

◀ Rok 2022, rytíři FO 1561 v čele s velmistrem Ernstem Kuglerem

jsem trénoval v klubu karate, pak jsem šel na vojnu, tam se trénovalo kung-fu. Když jsem nastoupil u pořádkových jednotek, tam byly zase jiné bojové sporty, zkusil jsem všechno možné.

Na delší dobu jsem zakotvil u karate, tam mě trénoval Radek Bruna, jeho snem bylo natáčet akční filmy. Potřeboval někoho, kdo by, když ho kopne, správně padnul. Když ho praští, aby dělal, že ho to bolí, a někdy to opravdu bolelo. Dostali jsme se do skupiny kaskadérů Ladislava Lahody, Jaroslava Tomsy a Zdeňka Srstky, pobyl jsem tam asi 15 let. Radek je u kaskadérů pořád, on je tam srdcem. Pro mě to bylo spíš dobrodružství. Setkali jsme se se spoustou lidí, točili pro české i zahraniční produkce, milovali jsme akční filmy s Jackie Chanem a život mi nahrál možnost, že jsem se s ním mohl poprat ve finále filmu Rytíři ze Šanghaje (2003). Byli jsme dokonce nominováni na Taurus World Stunt Awards v kategorii nejlepší zápas. Taková obdoba kaskadérského Oscara. Natáčeli jsme se Seanem Conorym, kterého proslavila role agenta Jamese Bonda. V Hartově válce, válečném filmu z roku 2002, jsem se setkal s Brucem Willisem, Colinem Farrellem a Terranem Howardem.

Šel jste do těch scén po hlavě nebo předcházela velmi pečlivá příprava?

Ono se říká, že kaskadérský kousek musí být udělaný tak, aby se dal několikrát zopakovat. Po hlavě jsme do toho šli ze

začátku, než jsme zjistili, že to má nějaká pravidla, těch jsme se potom snažili držet. To už mě to začalo i svým způsobem žít a každé zranění omezovalo. Úrazům jsme se vyhýbali, ale na druhou stranu jsme museli ukázat, že jsme dobří.

Byla vám kaskadérská zkušenost dobrá při výkonu dalšího povolání? Mohl jste to využít?

Spíš jsem věci z obyčejného života využíval ve filmu. Život kolem nás je pořádný „akčňák“, ale život a natáčení jsou dvě

◀ Při výcviku aktivních záloh Armády České republiky

různé věci. V tom filmu se to musí udělat tak, aby z toho divák něco měl. V realitě nejde udělat klapka – stop. Tam člověk musí reagovat.

Ale i ve filmu, když vám ji někdo – s prominutím – natáhne, tak to bolí, ne?

To jo. Zranění jsem měl několik. Vykloubené koleno, nebo jsem dostal od Radka nohou do obličeje, když jsme trénovali v teniskách, pak jsme si vzali filmové oblečení a na botách byl podpatek. To nám nedošlo. Letěl jsem asi ze dvou metrů na záda, ale dobře to dopadlo. Jsem tady, jak vidíte.

Co na to všechno maminka?

Tohle jakžtakž zvládala, ale když jsem byl na stáži u jednoho policejního útvaru, tak z toho nadšená nebyla. Tam byl výcvik tvrdý a já jsem byl fakt samá modřina. Jako nováčci jsme dostávali zabrat. Ten výcvik jsem nedodělal. Časem jsem se oklepal, nabral další zkušenosti, přihlásil se do jiné jednotky, kde jsem nakonec zůstal šest let.

Vaše působení u Policie ČR bylo motivované tatínkem?

Máte pravdu. Tatka byl u SNB, po převratu u PČR a mně se to líbilo. Byl psovod a své práci rozuměl, byl uznávaná špička ve svém oboru, končil jako šéf Výcvikového střediska psovodů a služebních psů Býchory u Kolína. Měl nabídku odejít na Policejní prezidium, ale to pro něj, jak to

☛ Poklona obětem koncentračního tábora Mauthausen

☛ Při rozhovoru pro Český rozhlas Hradec Králové

vnímám já, už bylo moc daleko od domu a možná i moc kanceláře. I já jsem si vyzkoušel být psovod, dokonce jsem šel do školy v Býchorech. Tam jsem občas slyšel, jak chlapi říkali „mladej Kábrt je tady“. Ale práce psovoda nebylo to pravé. Když jsem do Býchor nastoupil, táta zrovna odcházel, takže jsme se střídali. Potkávali jsme se tam všehovšudy 14 dní. Ale byl jsem tam jako žák se svým psem, nic mně nedali zadarmo, prostě jsem musel umět.

☛ I když původně jste nemířil do uniformy. Lépe řečeno, ano, ale zelené.

Ano, tatínek mé maminky, který byl věřící, pracoval dlouhá léta v lese, a když jsem se rozhodoval, co budu dělat, tak to bylo tak půl na půl ... policajt po tátovi nebo půjdu za dědou do lesa. Policejní škola nebo Střední lesnická škola v Novém Městě na Moravě? Dědu jsem miloval, ale občas jsem ho, jako dítě, i pěkně pozlobil. On miloval všechna svoje vnoučata, ale já jsem mu nějak přirostl k srdci snad proto, že jsem se rozhodl pro lesnickou školu. Když jsem byl ve druhém ročníku, tak děda zemřel. To mně bylo neskutečně líto, byl jsem připravený jít s ním pracovat v lese. Učiliště jsem dokončil, ale jeho odchod jsem nesl špatně. Tenkrát jsem se rozhodl, že budu policajtem. A byl jsem jím takřka 30 let.

☛ Postup bývá spíše opačný, ne? Vy jste šel od Policie ČR k Městské policii, ze služby pod penzí do pracovního poměru ...

Když jsem končil u Policie ČR, už jsem dělal kaskadérství a předpokládal, že by nás to mohlo docela dobře živit. Pak jsme ale kvůli chybě jednoho našeho kolegy přestali natáčet, to by bylo na delší vyprávění. Odešel jsem od státní policie, ale natáčení nepokračovalo. Asi dva roky jsem se tedy toulal v civilním sektoru. Poznal jsem práci ve fabrice i na stavbě jako dělník. Viděl jsem, že život není jenom o represii, ale o lidském soužití.

☛ A pak ve vašem životě nastala zásadní změna...

☛ Slavnostní uniforma Ferdinandus Orden 1561 i s rytířským pláštěm

Potkal jsem Ježíše. A přijal jsem křest. V katedrále, kam jsem docházel, si mě jednou vzal kněz stranou, a „promluvil mi do duše“. Dospěl totiž k názoru, že bych se měl vrátit k policii. Váhal jsem. Bylo mi jasné, že když se vrátím k policii, přijdu o výsluhu. Nebyla v té době nijak závratně vysoká, ale pořád to byly nějaké peníze. Měl jsem rodinu, rekonstruovali jsme dům, studoval jsem vysokou školu. Na Pedagogické fakultě Univerzity Hradec králové se tenkrát otevíral první ročník náboženské výchovy a učitelství, tak jsem se přihlásil. V Lázních Bělohrad jsem se setkal s kamarádem, který mně řekl, že v Hradci Králové přibírají k Městské policii. Zapadlo mi to jako takové volání, tukání. Jako když vás někdo někde zve, ale přitom nenutí. Nemusel jsem se zapřít patami do země a říct jak malé dítě: ne, až zítra. Tak jsem to zkusil, přihlásil se a zůstal jsem u Městské policie v Hradci Králové 15 let.

☛ V kolika letech jste byl pokřtěný?

V 27 letech. Mám problém pamatovat si den křtu, ale pamatuji si den obrácení, to bylo 29. listopadu. Bylo to jako blesk z čistého nebe. Zpětně jsem si uvědomil, že určitá cesta tomu předcházela. Když jsem byl u zásahovky, chtěl jsem si rýpnout do kamaráda, který byl věřící: představ si, co mi přišlo na mobil, mám tady pivní otčenáš. On se nesmál. Řekl mi, že má svůj Otčenáš, jiný, lepší. Pivní otčenáš byl pro něj, jak mi řekl, hřích. To ve mně zarezonovalo a chtěl jsem vědět víc.

☞ Rok 2005, natáčení filmu *Tristan a Isolda*

☞ Kaskadéři při natáčení s Lorenzo Lamasem, Petr Kábrt třetí zprava

V té době nás u jednotky bylo přes dvě stovky, na každé chodbě třeba padesát. Měli jsme pohotovosti, výcvik, nástupy, pořád se tam někdo motal a vlastně málokdy byl prostor na to vést soukromý hovor, a ještě o hříchu, to by se asi všichni divili. Jenže najednou to vyšlo tak, že všichni odjeli, a na té chodbě nebyl nikdo, jenom já a můj kolega křesťan, my jsme zrovna nikam nemuseli. Měli jsme čas si sednout v kuřárně, v té době jsem ještě kouřil, a dvě hodiny jsme vedli rozhovor o Bohu, hříchu a odpuštění. Dal mně nějakou modlitbu, že se ji mám pomodlit a Bohu v ní vypovědět všechno, co mě tíží. Musím říct, že v té době jsem vážně Boha potřeboval, jen jsem to nevěděl. Šel jsem tedy do svého pokoje a tu modlitbu jsem se pomodlil. Kamarád pak zatukal a ptal se: tak co, povedlo se? Odpověděl jsem, že jsem se modlil dvakrát, ale že nevím, jestli mě slyšel. „Slyšel,“ odpověděl. Co bylo zvláštní, že když jsem si šel večer lehnout, tak jsem cítil, jako kdyby mě někdo držel v náručí, že jsem v bezpečí. Věděl jsem, že je Bůh se mnou. Od té doby mi každý den dával najevo, že je se mnou. Svým způsobem. Tak, abych já věděl, že je tady.

☞ Jak ho vnímáte?

Já mu říkám šéfe. Taký mu říkám, že je můj Bůh a Spasitel, bratr a největší přítel.

☞ Jak jste se dostal do kruhu lidí kolem Dominika Duky?

Když jsem byl pokřtěn, byl už jeho ceremoniářem Vojtěch Mátl. Jak jsem chodil na mše, tak si mě všimli. On a Václav Hájek. Věděli, že jsem policajt, a oslovili mě. Moje první akce byla Eucharistický kongres v Hradci Králové. V sobotu 1. června 2002, vidím to jako dnes. Cítil jsem se jako osobní strážce, ale moje hrdopysství utrpělo v momentě, kdy mě poslali hlídat parkoviště s autobusy. Já policajt z jednotky a budu hlídat parkoviště! Ale byla to první služba a zároveň i zkouška, jak se osvědčím. Dodnes na to moc rád

vzpomínám. Ona práce ochránce a pořadatele není jen o tom, že se hlídají kněží, biskupové, arcibiskupové. Je hlavně o tom, aby bylo všechno v pořádku, aby někdo nenarušil průběh bohoslužeb či podobných akcí. Sledujeme okolí, zda se neděje něco podezřelého, jestli nemá někdo třeba zdravotní problémy. Takže tu ochranu jsem si opravdu zažil od píky, od vojáka v poli a, jak jsem již uvedl, jsem za to moc rád.

☞ Byl jste opravdový bodyguard, osobní strážce, mnohokrát jsem vás viděla s příposlechem za uchem.

Ano byl. Jezdil jsem i do Prahy, doprovázel na Svatováclavských poutích ve Staré Boleslavi, tu akci mám velice rád. Byl jsem při ukládání ostatků P. Josefa Toufara v Čihošti, jezdil na poutě do Libice nad Cidlinou, na Sněžku. Působil jsem jako osobní strážce Dominika Duky, ale i dalších církevních hodnostářů, podle toho, jak jsem měl určeno.

☞ Jak na pana kardinála vzpomínáte?

Vím, že někteří lidé ho vnímají jako kontroverzní osobu. Já jsem ho měl prostě rád. Zažil jsem s ním spoustu krásných chvil. Třeba ministrantský tábor, který vedl Vojta Mátl. Kluci a holky tam měli noční bojovou hru, museli pěšky ujít, samozřejmě za doprovodu vedoucích, docela velkou vzdálenost a plnit různé úkoly. Pak spali třeba 3–4 hodiny, byla

☞ Pamětní medaile Ferdinandus Orden 1561 k desátému výročí působení v ČR

❖ Otužování se v ledové vodě je pro Petra Kábrta relaxem

❖ Tatra 815 je podle Petra Kábrta úžasný stroj, který moc rád řídí

to příprava na službu v církvi. Mimochodem, mnozí jsou dnes už dospělí chlapi a službu církvi odvádějí nádherným způsobem. Pan kardinál tenkrát za námi přijel do obory velmistra Řádu sv. Huberta Jana Františka Otavy, kam jsme se v noci přesunuli. V oboře byl potok s tůňkami a v těch byli vysazení pstruzi. Ministrantům jsme oznámili: co si ulovíte, to si sníte. Kluci a holky se učili chytat pstruhy do ruky a vyhazovat na břeh. Otec Dominik tam byl s námi a vysvětloval jim, jak to dělali jako malí kluci a jak to mají udělat oni. Prožívali jsme s ním civilní radosti a já jsem ho vnímal jako přítele.

❖ Co vás zaměstnává v současné době, co se vám honí hlavou, i když nejste v práci?

Dělám na sociálním odboru magistrátu Hradce Králové veřejného opatrovníka. Je to úplně jiná práce než u policie. Pracuji s lidmi, kteří mají nějaké psychické omezení, nejsou schopni se sami o sebe postarat. Nebo můžou mít nějaké zdravotní problémy – schizofrenii, mentální retardaci a podobně není nikdo, kdo by se o ně postaral. Nemají rodinu, která by jim zajistila bezpečí. Jsou to dospělí lidé od 18 let, nejstarší má něco přes 80. Někteří jsou v ústavech nebo v domovech, kde je o ně postaráno, a my jim třeba zřizujeme úcty. Ty, které mám v péči já, jsou hlavně ti zlobiví.

Když jsem dělal u Městské policie prevenci kriminality, poslední roky už jsem

uvažoval o tom, že u policie skončím. Došly mně baterky a nešly dobít. Práce, kterou jsem žil, mě přestala bavit. Tak jsem se modlil: co dál, Bože? Chtěl jsem dělat něco, co má smysl, ale kam se hodím. Mám nějaké hřivny, tak co s nimi? Asi po dvou letech za mnou přišel kamarád, že na úřadu mají bezdomovce, kteří si tam chodí pro peníze a jsou agresivní vůči úředníkům. Že by tam potřebovali chlapa. Řekl jsem, že to zkusím. Vždycky, když jsem nebyl v práci, šel jsem pracovat na magistrát. Dostal jsem dohodu o provedené práci a tři měsíce jsem to zkoušel. Ta práce mně sedla, a už jsem tam šestým rokem.

❖ Služba u Městské policie v Hradci Králové, člen motohlídky

❖ Jak relaxujete?

Cvičením. Teď mám trochu problém, měl jsem dva roky boreliózu, ale snažím se sportovat. Do nedávna jsem dělal silový trojboj a tam mě můj o deset let starší trenér připravil tak, že jsem se stal vicemistrem Evropy a světa, mistrem České a Slovenské republiky. Co opravdu miluju, je otužování. Osobně se otužuji už 15 let. Teď máme takovou „omylem založenou“ skupinu otužilců, která vznikla při covidu. Říkáme si Ledoborci, netaháme do toho politiku, užíváme si přátelství, jezdíme na závody. Dokonce máme zápis v Guinnessově knize rekordů, vytvořený na jezeru Most. Scházíme se vždycky v neděli odpoledne, kdy vybereme louži, do které vlezeme. Bojujeme se zimou a, i když jsem zvyklý, tak se mi někdy do vody nechce. Bolí to, fouká studený vítr nebo sněží, ale pro tu bolest a ostatní s tím spojené tam jdeme. Zároveň je to proces očistění. V té vodě nechávám útrapy, stres a těžkosti předchozího týdne. Při otužování tělo bojuje s chladem a začne vyplavovat adrenalin jako přirozenou obranu. V okamžiku, kdy vylezete z vody, tak tělo už neví, co má s tím adrenalinem dělat dál a projeví se to tak, že jsme všichni rozesmátí, je tam radost. My tomu říkáme heroin chudých. Dá se to přirovnat i k tomu, že jsme vylezli z křtitelnice a jsme očistěni. Pro mě voda je velká symbolika.

Intronizace královéhradeckých biskupů v době baroka a osvícenství (6)

Kapitola VI – Intronizace biskupů za značného přispění jezuitů

Jan Josef hrabě Vratislav z Mitrovic byl císařem Karlem VI. jmenován královéhradeckým biskupem 6. července 1733, což bylo pouhé dva dny po přeložení předcházejícího biskupa Mořice Saského do Litoměřic. Jan Josef byl bratr Jana Adama hraběte Vratislava z Mitrovic, šestého biskupa královéhradeckého. Působil jako kanovník v Olomouci a jako probošt kolegiální kapituly u Věch svatých na Pražském hradě. Jan Josef si ve svém úřadu biskupa vedl velmi dobře, avšak kvůli slezským válkám musel město častokrát opustit, třeba když biskupská rezidence byla obsazena vojáky.

Celá záležitost jeho jmenování do Hradce proběhla poměrně rychle. Papež Klement XII. potvrdil jmenování Jana Josefa 18. prosince 1733. Mitrovic se vypravil do Litoměřic počátkem března následujícího roku, aby přijal biskupské svěcení od tamního biskupa Mořice Adolfa Saského, svého předchůdce na královéhradeckém biskupském stolci. Během obřadu konsekrace vykonal i *Přísahu věrnosti* katolické církvi, kterou poté stvrdil i v písemné podobě svou pečeti. Na přísaze jsou přitisknuty další tři pečete a je opatřena třemi podpisy. První patří samotnému Mořici Saskému a další dvě pomocným světitelům, jimiž byli pražský světitel biskup

hrabě Jan Rudolf Špork a olomoucký světitel biskup Otta Honorius z Eghku.

Mitrovic informoval 4. května 1734 hradskou kapitolu o datu své nadcházející intronizace; tutéž informaci obdržel i krajský úřad. Biskup určil 5. červen jako datum příjezdu do města s tím, že instalace proběhne druhý den. Krajským hejtmanům nařídilo místodržitelství, aby jakožto reprezentanti panovníka přivítali nového biskupa tak, že mu vyjedou vstříc z brány a doprovodí jej do rezidence. Pokud by neměli dostatečně reprezentativní kočár, mají si ho vypůjčit. Na intronizaci byli dále pozváni četní hosté, někteří se však nemohli dostavit a zaslali Mitrovicovi svou omluvu společně s gratulací k novému úřadu. (Ve fondu Biskupského archivu je dochováno vcelku velké množství související korespondence.)

5. června 1734 vyjel Mitrovic z Chrasti, kde pobýval už od konce února. Do Hradce Králové dorazil v doprovodu vozů s **rektory jezuitských kolejí** své diecéze: královéhradeckým, jičínským a žitavským. Ostatní jezuité biskupa doprovázeli od středu náměstí, kde jej jeden z nich přivítal slavnostní řečí. Biskup bedlivě poslouchal a vlídně na ni odpověděl.

Druhého dne byl Jan Josef slavnostně uveden do katedrály a poté pohostil duchovenstvo v budově semináře (nyní areál u kostela sv. Jana Nepomuckého – Městské hudební síně). K zajímavostem patří, že máme dochován účet za hostinu, takže lze dobře rekonstruovat, co bylo k pohoštění. Nechyběla zvěřina (zajíc, divoké kachny), ryby a drůbež, ale ani raci či smrž.

Třetí den oslav **nacvičili jezuité na biskupovu počest divadlo** *Gloriosi Patriarchae Jacob filius accrescens Joseph, meritis et gratia in Aegypti solo ad gloriae fastigium sublimatus*. Tato hra o Josefu Egyptském patrně nebyla původní, nýbrž pouze pozměněná varianta již existující hry z roku 1680. Kromě hlavní dějové linie obsahovala i linii vedlejší, v níž byl oslavován sám Mitrovic a celý jeho rod. Hra měla i hudební části a biskupovi se velmi líbila.

Desátý královéhradecký biskup **Antonín Petr Příchofský** byl jmenován biskupem Marií Terezií dne 18. října 1753 a papežem Benediktem XIV. byl potvrzen 19. února 1754. Biskupská konzistoř o obou těchto skutečnostech průběžně

Slavnostní paramenta biskupa J. J. Vratislava; stříbrná souprava: velum na kalich, stoly, manipul, bursa, kasule a pluviál

Podobizna biskupa Jana Josefa Vrtislava z Mitrovic

Podobizna biskupa Antonína Petra Příchovského

informovala velmi podrobně ve svých oznámeních. Biskupské svěcení obdržel Příchovský již dříve, 19. listopadu 1752 od pražského arcibiskupa Jana Mořice Gustava Manderscheida, a to za přítomnosti dvou pražských kanovníků: probosť Zdeňka Chřepického z Modliškovic a oficiála Antonína Vokouna.

Než se stal Příchovský biskupem, absolvoval teologická studia v Římě a v Praze, kde v roce 1735 získal titul doktora teologie. Působil v Sobotce, později se stal děkanem kolegiální kapituly u Všech svatých na Pražském hradě a poté i kanovníkem u sv. Víta. Roku 1752 byl jmenován titulárním biskupem emeským. Episkopát Příchovského byl poznamenán ničivými důsledky sedmileté války. Hradec byl vystaven vojenskému rabování a požárům. Rezidence byla sice uchráněna, avšak mnoho z ní se nenávratně ztratilo. Když na podzim roku 1763 zemřel pražský arcibiskup, Příchovský zaujal jeho místo.

Vraťme se ale k počátkům jeho působení v Hradci Králové. Dne 14. března 1754 okolo šesté hodiny večerní přijel biskup

z Prahy ve vši tichosti a toho dne k sobě nepustil nikoho kromě kanovníků. Následujícího dne byli **kanovníci a jezuité pozváni ke slavnostní tabuli**. Dne 19. března v deset hodin přijel biskup sám ve svém voze ke katedrále, taktéž ve vši tichosti a bez jakékoliv slávy. Kapitula jej u dveří přivítala a poté doprovodila na biskupský stolec. V pontifikálním oděvu odsloužil mši a zapěl *Te Deum laudamus*. Následně se ve svém voze odebral do biskupské rezidence.

Co se týče tradičního **jezuitského divadla**, za účelem jeho nacvičení byl pozván z Kutné Hory již o Velikonocích hradecký rodák pater Jan Fentzl, protože v Hradci Králové zřejmě nebyl nikdo jiný, kdo by byl schopen ujmout se tak náročného úkolu. Vzal si s sebou na pomoc dva studenty nejvyšších tříd, aby ve hře ztvárnili hlavní postavy, protože v Hradci nebyl ani dostatek schopných herců. Dva studenti jako zpěváci byli vysláni také z Jičína.

Slavnostní uvítání se konalo až na podzim. Dne 17. září přijel biskup o půl druhé z Chrasti do Hradce Králové, přičemž

z katedrálního i jezuitského kostela zváněly zvony. V doprovodu hraběte Jana Chotka vstoupil do koleje, kde jej přivítali jezuité v pláštích a uvedli jej k obědu. Biskup neměl zájem poobědvat s mnoha hosty, přesto bylo přítomných poměrně dost: hrabě Jan Chotek, krajský hejtman Vančura, děkan hradecké kapituly, rektor hradecké jezuitské koleje Mladota, jeden jezuita z Žirče a dva z Košumberku. Z vrchnosti byli pozváni dvě hrabata Colloredové z opočenského panství, hrabě Jan Václav Caretto z Millesima z ronovského panství a Jan Karel hrabě Špork z Hoříněvsí a z vojáků přítomného Daunova regimentu polní maršál Jan Filip hrabě z Harrachu, Leopold Josef Maria hrabě von Daun, Leopold hrabě Strassoldo a další. Dostavili se i kanovníci. Nikdo nezvaný neměl možnost do této uzavřené společnosti proniknout, protože přístup střežil Daunovský regiment. Celá hostina trvala skoro do čtyř hodin a byla doprovázena hudební kulísou, kterou zajišťovali seminaristé.

Po obědě prošel biskup s hosty skrze **jezuitskou kolej do školy, kde se konalo divadlo**. Uprostřed bylo pro něho

(Knižní tipy

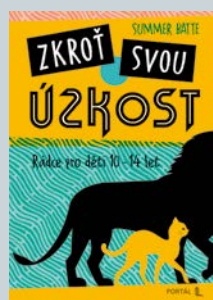
Nakladatelství Portál

Portál, s. r. o., Klapkova 2, 182 00
Praha 8, t. 283 028 111, www.portal.cz
FB: nakladatelstvi.portal

Summer Batte

Zkroť svou úzkost

Rádce pro děti 10–14 let

Trápí tě strach z nového, neznámého? Sevrou tě někdy úzkostné pocity tak, že se nemůžeš ani hnout? A chceš s tím něco udělat? Tahle kniha ti v tom pomůže. Vysvětlí ti, co úzkost vlastně je, a provede tě cestou, ve které postupně úzkosti sebereš vládu nad svým životem. Brož., 144 s., 313 Kč

Adam Borzič

Spiritualita posvátné Země

Divoká cesta spolubytí

Kniha je osobní i společenskou výpověď o spiritualitě pro naši dobu. Opírá se o předpoklad neduality – vnitřní a vnější, božské a pozemské tvoří souzvuk spolubytí. Rozvíjí zkušenost posvátné mnohosti kultur, náboženství i forem života a propojuje péči, vztahovost a uznání naší zranitelnosti. Brož., 256 s., 313 Kč

připraveno vyvýšené křeslo se stolečkem, avšak on raději zvolil obyčejné křeslo mezi hosty. Všechna okna byla zatemněna a tříhodinový program se odehrával za umělého osvětlení. Téma hry znělo *Metoděj, zakladatel křesťanství v Čechách; Antonín Petr, rozmnožitel víry, a založení prvního českého kostela v Hradci*. Název hry vychází z legendistického podání, že kostel sv. Klimenta v Hradci byl založen sv. Ludmilou a knížetem Bořivojem při jejich návratu z Velké Moravy do Čech. Starší historiografie (od Václava Hájka z Libočan) též mylně traduje, že šlo o nejstarší kostel v Čechách. Šlo o záměnu Hradce Králové s Levým Hradcem.

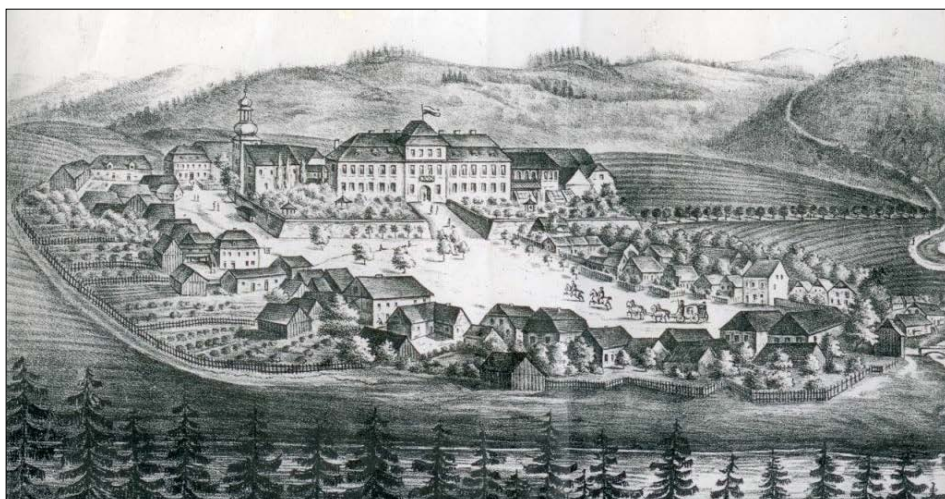
Nejdříve studentský šlechtic a principista František Sádlo přivítal nového biskupa a poté již začalo samotné divadlo, v němž byl nový biskup podobenstvím přirovnán ke svatému Metodějovi, a to jednak titulem titulárního arcibiskupa z Emessy, jednak svými skutky. Součástí hry byla tzv. *scena muta* (jakési živé obrazy), která představovala českou skalnatou zemi posetou modlami. Sv. Metoděj ji přeměnil v krásnou zahradu, tedy v křesťanskou zemi. V dalších částech hry byl znázorněn křest knížete Bořivoje a sv. Ludmily, vyučování křesťanství, šíření víry a zakládání kostelů, včetně sv. Klimenta v Hradci Králové. Bořivojova syna knížete Vratislava v této hře hrál samotný František Švenda, pozdější významný hradecký historik.

Biskup v průběhu představení projevoval velkou pozornost a častokrát dal znamením najevo spokojenost. Po skončení nebyl sám, kdo vychválil pořádek a herecké schopnosti účinkujících. Hrabě Chotek prý by si nikdy nepomyslel, že by se dalo provést v tak malých školách něco natolik obdivuhodného, něco, o čem by se mohlo mluvit až ve Vídni. A rektor Mladota prohlásil, že představení se nemohlo podařit více. Biskup ještě několikrát poděkoval a neustále opakoval, jak se mu hra líbila. Představení muselo být vskutku zdařilé, protože se o něm mluvilo po celém městě s takovým nadšením, že se za dva dny opakovalo pro veřejnost, tentokrát již za denního světla.

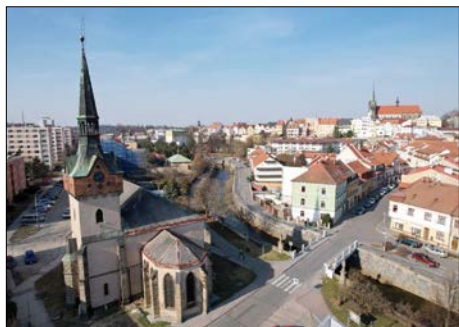
Biskup Příchovský zvolil velmi umírněný způsob vstupu do města a uvedení do úřadu. Přijel do Hradce Králové v tichosti, a když nastalo datum intronizace, do katedrály jel sám ve svém voze a nechtěl být nikým doprovázen. Odmítal jakékoli okázalosti a jezuitské divadlo k jeho cti se konalo pouze díky výslovnému přání jezuitů. I z Hanlovy Pamětnice (jakési kroniky biskupství) se dozvídáme, že důvody absence slavnostních prvků intronizace jsou zcela neobjasněné.

Petr Polehla)

Zpracováno dle publikace Petr Polehla, Eva Havlíková: Intronizace královéhradeckých biskupů v 17. a 18. století, Nakladatelství Pavel Mervart 2020.

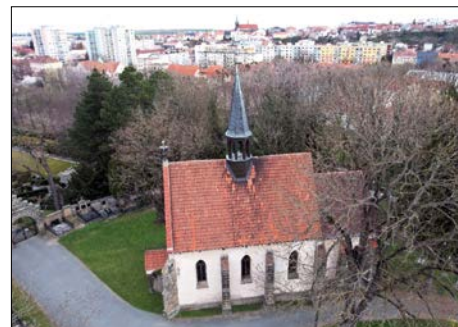
(Pohled na zámek ve Svojšíně (po nové výstavbě z 20. let 18. století), rodiště Antonína Petra Příchovského

Kostel sv. Kateřiny

Kostel sv. Michaela

Kostel Povýšení sv. Kříže

Procházka chrudimskými kostely (2)

Studio Stará škola v Borovanech vydalo loni jako svou jubilejní dvacátou publikaci reprezentativní knihu **Pojďte, dobří i hříšníci**, s podtitulem Procházka chrudimskými kostely. Jejím autorem je **RNDr. Mgr. Tomáš Pavlík**. Jedna z nejvýraznějších osobností Chrudimi, kde žije od roku 1978. Muž mnoha zájmů, který dovede velmi poutavě a zasvěceně hovořit o teologii, církevních dějinách či geologii. Obsáhlou publikací jsme už společně listovali. Dnes náš rozhovor dokončíme.

” V jednotlivých kapitolách první části popisujete všechny chrudimské kostely a kaple.

Hlavní kostel Nanebevzetí Panny Marie byl založen ve 14. století, stejně jako kostel sv. Kateřiny a dnes už neexistující kostel sv. Jana Křtitele. Beze stop zmizel starý dominikánský kostel Panny Marie, z gotiky pocházejí i první zmínky o kostele Povýšení svatého Kříže. Roku 1521 byl dostavěn hřbitovní kostel sv. Michaela, v roce 1665 byl vysvěcen kapucínský kostel sv. Josefa, dnešní Muzeum barokních soch. Z roku 1890 je evangelický kostel, Husův sbor byl postaven v roce 1935. Během 17. až 20. století vzniklo ve městě několik kaplí, většina z nich již zanikla.

Stále živý je kostel sv. Kateřiny Alexandrijské na kateřinském podměstí. Nádherný chrám ze 14. století, stojící v krásném

místě, je poměrně dobře upravený. I když má své stavební „mušky“, myslím, že je v únosném stavu. Je mnohem intimnější než hlavní kostel, takže někteří lidé tam chodí na mše raději. Je tam plno významných památek. Nejvýznamnější, gotický kateřinský oltář je v současné době dlouhodobě zapůjčený na hradě Rychmburku, provozovaném Regionálním muzeem Chrudim. V kostele se slouží každou neděli večerní mše, někdy jsou tam bohoslužby i při jiných příležitostech.

Další živý kostel je sv. Michaela archanděla, kostel úplně jiného typu. Vznikl při rozrůstání města, když východně od jeho centra začalo vznikat souvislé tzv. Nové Město. To je jediné předměstí, ne podměstí, protože není pod centrem, ale nad ním, tam se jde do kopečka. Novoměstští požadovali, aby měli své pohřebiště. Tehdy bylo rozhodnuto, že tam bude vybudován

hřbitov a hřbitovní kostel. Kostel sv. Michaela byl vysvěcen roku 1521, až na menší úpravy si dodnes zachoval svoji původní podobu. Mše svatá tam bývá několikrát týdně. Hřbitov byl uzavřen v roce 1881. Na jeho místě vznikl v roce 1894 park. Na průčelí kostela byla roku 1897 odhalena deska připomínající, že zde byl pohřben chrudimský děkan Josef Liboslav Ziegler, vlastenecký kněz a spisovatel. Výzdoba kostela není příliš velká. Začátkem 90. let minulého století, kdy začaly přibývat nájezdy na kostely, byla z něj řada věcí vyklizena. Navíc není v dobrém fyzickém stavu, je vlhký, takže obrazy a zejména velké nádherné epitafy, které tam byly, byly přeneseny do hlavního kostela.

” Také kostel Povýšení sv. Kříže je kostel hřbitovní. Historie místa je, možná trochu překvapivě, spojená se starými keltskými obyvateli kraje.

Nalézá se v místech, kde bývala kdysi dávno osada a už v dobách před začátkem našeho letopočtu tam bylo sídliště, sloužící jako jedno z hospodářských zázemí pro keltské město, které je u Nasavrk v České Lhotici. Tady pěstovali obilí, jímž zásobovali opidum v Železných horách, kde se Keltové usadili kvůli těžbě nerostů. Později se starobylá osada proměnila ve vesničku, ve které vznikl kostel. Velmi starý, nejméně ze 14. století. Byl mnohokrát přestavován, v 19. století také architektem Františkem Schmoranzem st. Dneska je to kostel největšího chrudimského hřbitova, kterému se říká U Kříže, právě podle kostela Povýšení svatého Kříže. I tento chrám je úctyhodný svým stářím, svojí architekturou, ale kvůli jeho odlehlosti se tam mnoho památek nezachovalo. Slouží se tam pohřební mše, občas nějaká mše z aktuálních důvodů.

Už minule zmíněný kostel sv. Josefa na Školním náměstí prošel v letech 2009–2011 proměnou v Muzeum barokních soch. Připomenout ale musíme také několik kostelů, které už neexistují.

Významným byl kostel sv. Jana Křtitele. Stával v místě, kde je dnes v Chrudimi Komerční banka, dole u řeky na tzv. Jansku. To je místo, které se právě podle toho kostela jmenuje Janské podměstí či Jansko. Dodneška se ten termín používá. Kostel byl velmi starobylý, také u něj byl

hřbitov. V místě, kde je dnes parčík mezi muzejními budovami a stojí velký bronzový pomník Josefa Ressela od předního českého sochaře Ladislava Šalouna z roku 1923. Součástí komplexu byl špitál, dnes bychom nejspíš řekli hospic. Něco mezi nemocnicí, starobincem, hospicem dnešního typu a domovem důchodců. Budova tam stála až do první poloviny 20. století, ovšem už od 18. století nesloužila jako kostel. Stalo se z ní divadlo, a to až do doby, než v Chrudimi ve 30. letech 20. století postavili nové divadlo. Pak teprve byl starý kostel stržen a na jeho místě postavili dnešní banku. Z kostela sv. Jana Křtitele se nezachovalo téměř nic. Výjimkou jsou malé varhany, které jsou dnes uloženy na kůru kostela sv. Kateřiny.

A pak tady byl kostel, o kterém téměř nic nevíme, dominikánský kostel Panny Marie. Velmi starý, někdy ze 13. století. Byl v místech, kde dnes jsou soudní budovy a kde býval krátkou dobu dominikánský klášter. Zanikl i s kostelem v husitských bouřích v roce 1421.

Zmínit musím i významnou kapli v Chrudimi, což je kaple Čtrnácti svatých pomocníků. Původně barokní kaple je zasvěcená 14 svatým, kteří jsou zachyceni na obraze uvnitř. Patří mezi ně Akácus, Barbora, Blažej, Kateřina, Kryštof, Cyriak, Diviš, Erasmus, Eustach, Jiří, Jiljí, Markéta, Pantaleon a Vít. Je v místech, kterému se v Chrudimi říká Na Střelnici

nebo Ptačí ostrovy. Čtrnáct sv. pomocníků je západní tradice z dnešního Německa. Zvláště živá je v západních Čechách, ale pronikla až k nám. Kaplička na severovýchodním okraji města je původem pravděpodobně ze 17. století. Byla několikrát přestavěná, zbořená a postavená znovu. Její současná podoba pochází z konce 19. století. Církevně se nepoužívá, vyzdobená je moderním obrazem se symboly Čtrnácti sv. pomocníků.

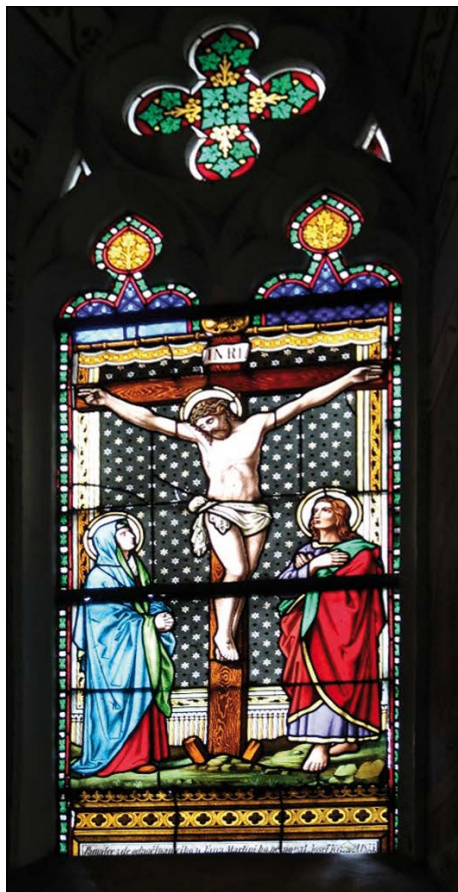
Se zájmem naslouchám slovům Tomáše Pavlíka. Přitom si uvědomuji, že když na obsáhlé publikaci pracoval, bylo pro něj možná ze všeho nejtěžší ne psát, ale krátit. Předpokládám, že text mu kynul pod rukama jako kaše ve známé Erbenově pohádce Hrnečku, vař.

Za tou knihou jsou desítky let příprav, ale vlastní text jsem psal asi rok a půl. Podnětem bylo, že mně v roce 2023 zemřela manželka. Dělal kostelníci v hlavním kostele, takže moje zájmy nejen trpělivě snášela, ale zároveň se na mé práci podílela. Uvědomil jsem si, že by byla škoda to množství údajů, které se mnou shromáždila, nechat jen tak zplanět. Po domluvě s farářem P. Janem Šlégrem jsme se dohodli, že to zpracujeme do podoby knihy. Ze začátku jsem pomýšlel na takových 100, možná 150 stránek. Ale bylo nutné udělat spousty fotografií, čehož se ujali dva skvělí fotografové Stanislav Novotný a Jan Vitáček, bez nichž by kniha

RNDr. Mgr. Tomáš Pavlík

Narozen 1947, Absolvent oboru užitá geofyzika na Přírodovědecké fakultě Univerzity Karlovy v Praze (1970) a oboru náboženské vědy na Katolické teologické fakultě téže univerzity (1994). Pracoval ve firmě Vodní zdroje Chrudim jako hydrogeolog. Přednáší na přírodovědecká, mytologická a náboženská témata. Příkladem jsou semináře z religionistiky na základních a středních školách (od roku 1995), dvousemestrální kurz Náboženství a příroda na Filozofické fakultě Univerzity Pardubice (od roku 2004), cyklus více než 300 přednášek pro veřejnost Základy křesťanství (od roku 1999), cyklus více než 500 přednášek Příběhy z mytologie (od roku 2010), přednášky o vztahu náboženství a přírodních věd pro Akademii třetího věku (od roku 2002), cyklus přednášek s názvem Hokuspokus čili Bible v současném světě (2023). V Regionálním muzeu v Chrudimi připravil z předmětů vlastní sbírky výstavy Antické mýty jinak (2013), Světové mýty jinak (2015), Náboženství jinak (2016) a Duch a hmota (2017). Do populárního vědeckého časopisu Živa napsal seriály Antické mýty jinak (2014) a Světové mýty jinak (2017–2018). Od roku 1997 byl editorem padesáti vlastivědných publikací Edice Chrudim. Je spoluautorem knihy Chrudim – Vlastivědná encyklopedie, napsal knihu Vestan – Mytologické postavy v přírodě národního geoparku Železné hory (2022). Procházka chrudimskými kostely (2025) je zatím jeho posledním dílem.

Kostel Povýšení sv. Kříže

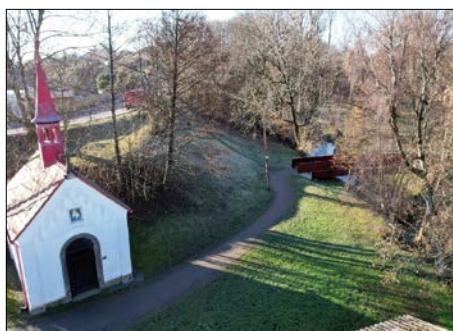
nemohla vzniknout. Nabývala tím ovšem na objemu tak, až skončila na téměř šesti stech stránkách.

Ještě bych vzpomenul, než odpovím přesně na vaši otázku, že převážná část knihy je ona v podtitulu uvedená procházka po kostelech. Druhá část, na které mně velmi záleželo, je „Slovník pro zvědavé návštěvníky kostela“. Ten představuje objekty, postavy na obrazech a sochách. Objasňuje, kdo to vlastně je, protože vím z přednášek, že vymizelo obecné povědomí, když se řekne třeba Adam nebo sv. Pavel. Málokdo dnes asi zná nějaké podrobnosti, tak jsem si říkal, koho to zajímá a všimne si nějaké památky v kostele, třeba o ní bude chtít vědět víc. Slovník mně dal hodně práce, protože je z mnoha zdrojů. Navíc miluji souvislosti. Nejde mně jenom o to, kdy světec žil, co udělal, kdy umřel a kde je pohřben, ale jak se projevuje v tzv. druhém životě. Jak se promítá do toho, že jsou po něm pojmenovány kostely, že jsou různá rčení, že jsou po něm pojmenovávány rostliny, zvířata,

nebeské objekty. To všechno jsem shromažďoval, a to jsem se snažil do knihy dostat. A právě tam jsem se musel velmi krotit, i pod tlakem nakladatele a grafika Jaroslava Vlčka. Také skvělý člověk, který udělal velkou část práce. Pod jeho vlivem jsem, byť nerad, musel vypouštět různé věci. Uznal jsem ovšem, že popisovat detailně tichomořské živočichy, kteří se jmenují po nějakém svatém, asi není v knize o chrudimských kostelech úplně nutné. Nenechal jsem si říci úplně, některé kuriozity uvádím. Ale máte pravdu, krácení bylo horší než samotné psaní.

Co nejvíc drhlo? Kde to nejvíc nešlo?

To je záludná otázka. Nejvíc to nešlo tam, kde jsem neměl konkrétní historické údaje, nebo jsem je těžko dohledával. V Chrudimi je několik místních historiků, kteří mně pomáhali, a když potřebný údaj v archivu nebo v muzeu neobjevili, tak jsem se v noci budil a přemýšlel, co s tím. Nebo se staly případy, kdy jsem si nebyl třeba jistý, kdo na tom obraze je. Zejména tady v depozitu chrudimské farnosti je několik obrazů, které buď nejsou vůbec popsány, anebo rozdílně, kontroverzně. Musel jsem se rozhodnout, jak se k tomu postavit. To bylo na jednu stranu provokující, že jsem musel hledat. Pomáhala mně i moderní technika. Jsem starý muž, s počítačovými kouzly, na kterých kniha stojí, jsem si nevěděl rady, to musely děti. Zejména synové Lukáš a Ondřej mně pomáhali a radili. A okrajově do toho začala vstupovat umělá inteligence, to je mně už úplně vzdálené. Moc tomu nedůvěřuji a taky to neumím, ale čas od času jsme vyslali tykadlo i tímto směrem,

Kaple Čtrnácti svatých pomocníků

Kostel sv. Michaela

abychom se k něčemu dobrali. Tohle asi drhlo nejvíc. Tam, kde byly věci jasné, srozumitelné, se psalo docela dobře.

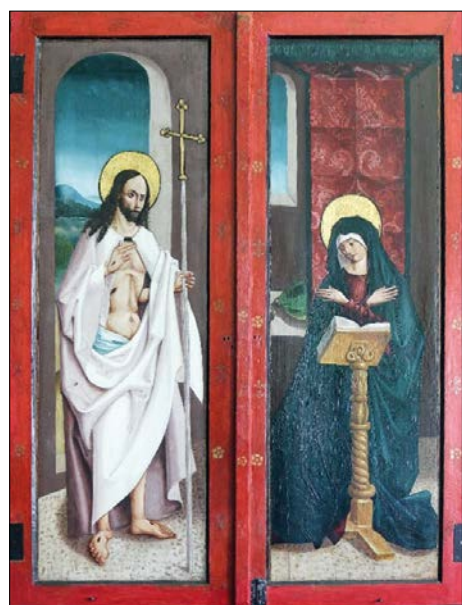
Když jsem při tvorbě „Slovníku pro zvědavé návštěvníky kostela“ věděl, kde potřebné údaje hledat, kterým směrem se mám vydat, kde se dozvím o tvorech a astronomických objektech nějaké podrobnosti, tam to šlo samo. Kde jsem narazil na problém třeba místní historicity, kde jsem za ta léta nic nezjistil, ale ani historici mně nebyli schopni poradit, tam to trochu drhlo. A samozřejmě byly problémy tam, kde jsem byl „na tenkém ledě“. To byly třeba nápisy na náhrobnících buď latinské anebo z doby renesance. České, ale špatně čitelné. Jak je přepsat, na to existují metodiky, to jsem se musel poradit s odborníky. A jak je přeložit, protože v knize jsou nejen autentické texty, ale i jejich překlady. To jsem musel požádat o spolupráci, aby odborník opravil moji chabou latinu. O korekturu latinských textů se postaral Mgr. Petr Polehla, Ph.D. „Bojoval“ jsem ale také třeba se starými německými nápisy. Některé byly tak květnaté, že jsem je ani se

slovníkem nebyl schopen dostat do nějaké rozumné věty. To bylo drhnutí tvůrčí, řekl bych. Ale bylo i drhnutí vnitřní, když jsem si sám nevěděl rady.

77 Kniha „Pojďte, dobří i hříšníci, s podtitulem *Procházka chrudimskými kostely*“ není vaše prvotina. Když ji zařadíte do kontextu toho, co máte za sebou, na jaké místo byste ji stavěl?

Mám čtyři děti a všechny mám moc rád. Každá kniha, na které jsem se podílel jako spoluautor, nebo kterou jsem napsal, znamenala jiné nasazení. Velice rád vzpomínám na dobu, kdy jsme dávali dohromady publikaci „Chrudim – Encyklopedie města“. Poprvé vyšla v roce 2005, druhé rozšířené vydání k 100. výročí vzniku Československa v roce 2018. Pavel Kobetič, Ivo Šulc, já a Petr Boček jsme byli hlavní autoři a měli jsme spoustu dalších spolupracovníků. Tam jsem mnohem více musel koordinovat, ne vést. Museli jsme se doplňovat, aby čtenář nezaznamenal žádné „švy“. Ve více oborech jsme se lišili v názorech, ten přístup byl úplně jiný.

Potom jsem psal knihu, která se jmenuje „Vestan“, vyšla v roce 2022. Je o Železných horách a o tom, jak se tam postavy starých řeckých, římských, ale i jiných mýtů projevují v názvech hornin, minerálů, rostlin, živočichů. Tu jsem psal sám

◀ Křídla gotické archy, kaple na faře

◀ Kostel sv. Kateřiny

a zkoušel si, jak se excerptce mají dělat. Bylo potřeba zpracovat velké množství podkladů, papírových i internetových, zpětně je ověřovat. Byla to taková otročká práce, která mě ale velmi bavila, protože byla jako detektivka, objevoval jsem nové a nové věci.

Když jsem dělal drobné knížky, které vycházely v Edici Chrudim (publikace o památkách, osobnostech a zajímavostech královského věnného města Chrudim, vyšlo jich pět desítek, některé jsem napsal, u jiných jsem dělal redaktora), tam jsem se soustředil na konkrétní jednotlivost. Např. knížka o sloupu Proměnění Páně na Resselově náměstí před kostelem Nanebevzetí Panny Marie. Tam jsem mohl dát „od A do Z“ dohromady všechno, co jsem kde sehnal, co jsem na barokním morovém sloupu vykoukal, včetně vlastních interpretací. To byl zase jiný typ práce.

Publikace o chrudimských kostelech byla jakýmsi vyvrcholením mé dosavadní činnosti. V ní se všechno, o čem jsem mluvil, potkalo. Při práci na ní jsem sice „velel“, ale řada lidí mně do toho mluvila. Prosil jsem je o to. Když jsem psal slovník, tak Petr Soukal, mladý muž z Chrudimi, který studoval v Římě a dnes je farářem v Ústí nad Orlicí, mně dělal „teologického konzultanta“. Musím říct, že postupoval velmi citlivě, jenom mě upozorňoval na obraty, které podle jeho soudu bylo možno říct trochu jinak. Zatáhl jsem do toho vlastně celou rodinu. Dcera Anna vystudovala bohemistiku, ta dělala první kontrolu, aby věty měly hlavu a patu. Marie vystudovala

anglistiku, ta překládala závěrečný souhrn, anglicky summary. O jazykovou korekturu se postarala dr. Ivana Trefná, redaktorkou byla Kristýna Boháčová. Řídil jsem to sám, ale mnoho lidí mě usměrňovalo. To zase byla práce jiného typu.

77 Splnil jste si sen?

Kniha vyšla na památku mé manželky, Ing. Aleny Pavlíkové. Myslím, že by měla velkou radost, abych řekl v duchu své víry: myslím, že má velkou radost, že se kniha podařila a nese její stopu. Konec konců, v knize je její fotografie, to jsem si neodpustil. Když jsem popisoval liturgické památky v hlavním kostele, napsal jsem, že ambon je dělán pro lektory různé výšky. Moje žena byla menší než já, tak jsem tam dal fotografii ilustrující, jak velký jsem já a jak malá byla ona. A přesto jsme se uplatnili u jednoho ambonu. Takže z tohoto hlediska jsem spokojen, že kniha vyšla.

Už jsem tam ale objevil několik drobných chyb. Kniha je poměrně nová, takže zatím za mnou nechodí lidé, kteří kritizují, ale ti, kteří chválí. Nemám tudíž objektivní zpětnou vazbu, mám ji jednostrannou. Jediná námitka zatím je, že kniha má 2,5 kg a nedá se číst v posteli. A není pro turistu, aby s ní chodil a na svých toulkách si v ní listoval. Ale tak není samozřejmě myšlena. Takže na vaši otázku odpovím: ano, jsem rád, že vyšla. Ano, splnil jsem si sen. Určitě.

Eva Zálešáková)

Křestní pramen, místo našeho zrození k životu věčnému

Svámi Velikonocemi otevřel Kristus prameny křtu všem lidem. Mluvil totiž o utrpení, které měl podstoupit v Jeruzalémě, jako o „křtu“, kterým má být pokřtěn.

Krev a voda, jež vytryskly z probodeného boku ukřižovaného Ježíše, jsou znameními křtu a Eucharistie, svátostí nového života: od té chvíle je možno „*narodit se z vody a z Ducha*“, aby člověk vstoupil do nebeského království (Katechismus katolické církve, 1225). Sv. Cyril Jeruzalémský (313–386) ve své druhé mystagogické katechezi píše: „*Potom jste byli za ruku vedeni ke svaté koupeli božského křtu jako Kristus z kříže k přilehlému hrobu*.“ A dále pak pokračuje: „*... třikrát jste se ponořili do vody a znovu se vynořili, skrze symbol tak naznačující třídení Kristovo pohřbení*.“ A v závěru dodává: „*Neboť mocný je Bůh, který vás postavil mezi živé z mrtvých a dal vám chodit v novém životě*.“ Křtitelnice je tak ve své symbolice podle sv. Cyrila hrobem i lůnem. Tyto dvě citace dělí mezi sebou zhruba 16 a půl století, ale jedna i druhá nás přivádí k tomu, co nám říká vstupní výzva křestní bohoslužby Velikonoční vigilie: „*Velikonoce jsou svátky našeho vykoupení, a proto církev nejraději křtí právě o Velikonocích*.“ (Český misál).

Pojďme se krátce zamyslet nad vývojem a symbolikou křtitelnice a místa našeho zrození pro nový život v Kristu. Významu svátosti křtu odpovídá i místo, kde se křest slaví. Křtitelnice je po oltáři a svatostánku nejposvátnějším místem a nezbytnou součástí farních kostelů. Ty, na rozdíl od klášterních a poutních kostelů, mají povinnost a právo křtitelnicí mít. Původním místem křtu v době po Kristu byly břehy řek (Sk 8,36-38; 16,13).

Když čteme svědectví církevních otců o křtech v prvních staletích křesťanství, dozvídáme se o zvláštních

budovách – baptisteriích (lat. *baptisterium*, od řec. *baptisma* – křest). V nich se od 3. až 4. století křtilo (*piscina*, *fons*, *lavacrum*, *tinctorium*). Baptisterium byl původně ve starověkém Římě název pro bazén ke koupeli v lázních. Také tyto křesťanské stavby, určené pro křty, měly uvnitř bazén (*piscina*), do kterého se vstupovalo po třech až sedmi stupních. Tyto budovy byly postaveny vedle apsidy baziliky, nebo za ní, a měly vestibul, prostory pro převlékání i vytápění, především však *exercitium* (místnost pro exorcismus) a *chrismarium* nebo *consignatorium* (místnost pro pomazání křížem). Často byla v baptisteriu umístěna i katedra biskupa, který byl hlavní osobou při udělení křtu.

Půdorysy baptisterií byly čtvercové, pravoúhlé, kulaté, ve tvaru kříže, mnohoúhelníku apod. Nejčastěji však byly osmiboké a často měly i osm výklenků – *templum octachorum*. Význam baptisteria zvyšovala výzdoba – fresky a mozaiky. Zobrazovaly zázraky Ježíše, jenž byly považovány za formu prosby k Bohu, aby ukázal podobnou moc i teď. Dalšími motivy byly ženy u hrobu Krista, Kristus – Dobrý pastýř, Samaritánka u Jakubovy studny, Kristus chodící po vodě, proměnění vody ve víno na svatbě v Káni či zázračné rozmnožení chlebě. Používaly se i symbolické obrazy: jelen – nepřítel hada, fénix – nesmrtelnost, beránek – Kristus, holubice – Duch Svatý, evangeliář na oltáři, koruny a trůny připravené pro věřící v ráji nebo trůn s křížem zdobeným drahokamy (*crux gemmata*) – symbol Krista vzkříšeného. Ze Starého zákona to byl například boj Davida s Goliášem, symbolizující

vítězství Dobrého pastýře nad zlem. Z výzdoby baptisteria často vycházela také výzdoba křtitelnice.

Možná nás překvapí, že se v baptisteriích provoňoval vzduch. Např. v baptisteriu na Lateránu bylo ve dnech Velikonoc spáleno 200 liber (skoro 91 kg) vonné pryskyřice z lentišky ze Sýrie a Řecka, nebo balzámu z Arábie. Nově pokřtění voněli parfémy z Východu nebo z Nového Světa, což představovalo pozvání na cestu a odkazovalo na Máří Magdalénu a její velkodušnost.

Když se postupně upustilo od křtu ponořením (i díky většinovému křtu dětí po

(Knižní tipy

Karmelitánské knihkupectví

Velké nám. 36/45, 500 01 Hradec Králové, telefon: 495 063 173
e-mail: hradeck@kna.cz
web: eshop.cirkev.cz

Jana Engelbrechtová
Život svaté Radegundy z Poitiers

Úcta k této obdivuhodné ženě – princezně, zajatkyni, královně, manželce i mnišce, zázračné léčitelce a přímlyvkyni – je nejživější v Poitiers. V tomto francouzském městě založila klášter a v něm strávila i zbytek života. Publikace přináší první český překlad Radegundiných životopisů, několika básní Venantia Fortunata a komplexní informace o její osobnosti, inspiračním životním příběhu i posmrtné účt. Brož., 140 s., 199 Kč

Lene Mayer-Skumanzová
Velká dětská bible

Kniha je určena těm, kteří odrostli jednoduchým biblickým převyprávěním, ale skutečná Bible je pro ně zatím velkým soustem. Kniha se umístila v TOP 10 ankety Dobrá kniha 2020 Katolického týdeníku. Váz., 376 s., 749 Kč

8. století), přestávala se postupně budovat baptisteria. Především v Itálii se však v jejich stavění pokračovalo, neboť v nich byli umísťovány křtelnice.

Papež Lev IV. (790–855, papežem od 847) nařídil, aby každý farní kostel měl křtelnici, neboť do té doby měli křtelnice pouze katedrály. Toto nařízení bylo ve formě doporučení rozšířeno také na filiální, klášterní a kolegiální kostely. Od 13. století se začaly křtelnice zakrývat. Bylo to kvůli čistotě křestní vody, ale také kvůli ochraně před krádežemi – křestní voda se používala k čarodějnictví. Některé křtelnice byly od 14. století rozděleny na dvě části. V jedné se uchovávala křestní voda, nad druhou částí se děti křtily a voda pak odtékala malým kanálkem do sakrária (lat. *Sakrarium*) – uzavíratelné jímky v podlaže za oltářem nebo u křtelnice.

Významu křtelnice odpovídá i to, že neměla být umístěna v presbytáři, aby se v liturgii mohl uskutečnit průvod k oltáři. Bylo přípustné postavit křtelnici i mimo prostor kostela, jak tomu bývalo v raném křesťanství. Převládá však zvyk, že se křtelnice umísťují uvnitř chrámů. Byly často v kaplích kostelů na severní straně (sever byl symbolem zla). Nacházely se také na straně na západní (západ byl symbolem nepoznání Boha). Křest v duchu této symboliky byl zlomením temnoty, osvícením, odvrhnutím zla. Pokud byl kostel menší, nacházela se křtelnice na severozápadní straně nebo v levé boční lodi. V jednolodních kostelích pak bývala na evangelní straně.

Umístění křtelnice souviselo také s významem křtu, neboť v něm jsme byli ponořeni do Kristovy smrti a jeho vzkříšení. Proto k ní vedly jeden až tři schůdky (symbol vzkříšení), nebo byla pod úrovní podlahy, také jeden až tři schůdky (znamení pokory). Křtelnice měla mít stálý charakter, tedy měla být z pevného materiálu a měla stát na viditelném místě. Vyrobená byla nejčastěji z kamene (mramor, žula), z kovů (bronz, měď, cín, stříbro), ale i ze dřeva (v tomto případě měla kovovou vložku na křestní vodu). Umístění křtelnice zdůrazňovalo, že skrze křest v ní se pokřtěný stává součástí

společenství, v němž nejdůležitější a první je Kristus. Římský rituál (1614) nařídil (tit. II, kap. 1, č. 46), že křtelnice má být umístěna na vhodném místě, solidní jak materiálem i tvarem, obklopena balustrádou (kulatou, nebo osmibokou), zajištěna na zámek a klíč a uzavřená, aby se dovnitř nedostal prach a jiné nečistoty; pokud možno měla být ozdobena zobrazením sv. Jana Křtitele křtícího Ježíše. V druhé polovině 18. století, pod vlivem protestantů, kteří považovali křest a hlásání Božího slova za podstatné prvky, jež utvářejí společenství církve, se křtelnice umísťovala naproti kazatelně.

Vývojově nejstarší křtelnice měly tvar nádrží na vodu, kamenných kádí či mís, nejčastěji ve tvaru antických van, bez zřetelně oddělené základny. Mnohokrát se takto druhotně využívaly např. antické sarkofágy, ale někdy byly křtelnice vytesány do patek či hlavic antických sloupů. Od doby románské až do současnosti má křtelnice převážně tvar poháru nebo kalicha. Křtící misa (kruhová, oválná, hranatá, mnohoúhelníková nebo prolamovaná – tvar závisí od uměleckého slohu, doby vytvoření aj.), spočívá na jednom či na více sloupech (či nohách). Sloupy byly v případě větších a bohatších křtelnic spojeny do arkády a bohatě zdobené. Především v Itálii mají ojediněle křtelnice formu fontány – hlavně v baptisteriích, kde nahrazují bazén ke křtu; uprostřed na sloupu může být socha sv. Jana Křtitele. V baroku bývala křtelnice často zakomponována do interiérových kompozic, které vynikaly svou výzdobou. Strážky nad křtelnicemi se od středověku měnily na bohatě dekorované věže nebo poklapy a byly plné soch, reliéfů a jiných motivů, odkazujících na symboliku křtu. V současné době se při výrobě křtelnic často uplatňují jednoduché formy tvarů v jemné, jen náznakově symbolice křtu.

Motivy a symboly, které zdobily křtelnice, odpovídaly církevní tradici a regionálním zvyklostem, ale také jednotlivým historickým obdobím v dějinách umění. Nelze se zde věnovat obšírně každému, zmíníme jen několik základních či zvláštních symbolů. Nejčastějším motivem, hodně starým, byla holubice – symbol Ducha Svatého, který je v souvislosti se křtem

Krista znamením Boží lásky, která sestoupila na zem, a zároveň se v Kristu usku-
tečňuje nové stvoření. Obraz Křtu Krista
je dalším základním motivem. V raném
období se používaly i jiné osoby a události
z dějin spásy: Mojžíš u vody tryskající ze
skály, pád Adama a Evy, strom poznání
dobra a zla, Beránek – Spasitel. Křtitel-
nice byly bohatě zdobené heraldickými
motivy nebo symbolickými postavami,
zvířaty, rostlinami či ornamenty, často
mýtickými ve vztahu k jejich morální sym-
bolice. V galských oblastech byl ve středo-
věku častý řetěz (vycházející z keltské tra-
dice), neboť naznačoval moudrost a sílu;
dub pak představoval svaté dřevo. Dalším
symbolem byl páv – symbol nesmrtnosti.
Jeho rozvinuté peří mělo katechumenům
naznačit velikost významu křtu. Jelen, při-
rovnávaný ke dřevu života, symbolizoval
plodnost, rytmus růstu a znovuzrození.
Bílá lilie byla biblickým symbolem lásky
či volby. Labuť (tj. čistota) představovala
křesťanskou morálku, roh hojnosti pak
nadpřirozený život. Siréna symbolizovala
nový život a koš ovoce pak nauku o spáse.
Hrozný, jablka a granátová jablka byly plo-
dy symbolizující oběť. Delfini zobrazovali

Restaurovaná křtitelnice, Horní Studenec

křest jako cestu na věčnost a mušle byly
věčným štěstím daným křtem. Nutnost
křtu pro spásu zobrazoval had s jablkem
v tlamě obtočený kolem koule, která byla
často podpírána postavou anděla.

Bohatství symboliky má svůj původ ve
velikosti svátosti křtu, kdy Bůh jakoby
objímal, pronikal lidskou plazmou. Cír-
kev podstupuje velké riziko, ale je krásné,
neboť je založeno na velkorysosti Boží
věrnosti. Zde snad je dobré připome-
nout, že právě osmiúhelník (oktagon)
byl dost často tvarem baptisterii i křtitel-
nic. Číslice osm, popří jiných významech,
odkazuje na den první i osmý (slavení
Eucharistie), připomíná slavné Kristo-
vo vzkříšení, odkazuje na křest a také je
číslicí vítězství dobra nad zlem. Je tedy
jasné, že odkazuje na křest, který je pro
každého, kdo jej přijme, počátkem nově-
ho stvoření v Ježíši Kristu.

P. ThDr. Gabriel R. Mulamuhich, O.Cr., Ph.D.)

*Převzato ze Setkání, diecézního periodika
Diecéze českobudějovické, s laskavým
svolením redakce.*

(Knižní tipy

Byl jsem ve vězení... Žalobce rozpořídá vězeňského kaplana

Unikátní rozhovor s průkopní-
kem církevní služby ve věznicích Otto
Brochem vedl státní zástupce Ondřej
Šťastný. Nová kniha dává nahlédnout
do duchovních zápasů odsouzených
i samotného vězeňského kaplana.

„Kdo Boha hledá, dar víry vždycky
najde,“ shrnuje jáhen Otto Broch svou
letitou zkušenost s uvězněnými, mezi
nimiž nechybějí ani násilníci. Rozho-
vorem prostupují právě jejich příběhy,
včetně vyprávění o vrahovi starého kně-
ze, který si svou oběť vybral náhodně.
I on našel pozoruhodnou cestu k víře.

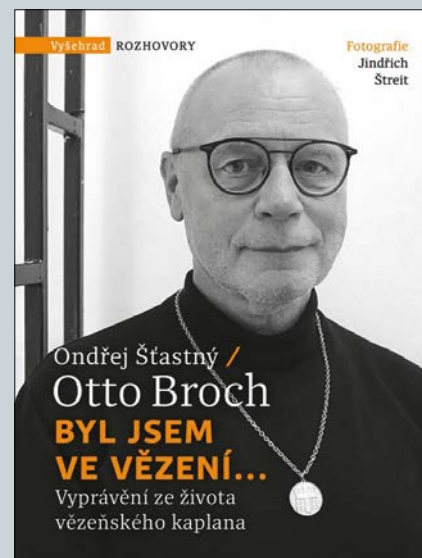
Otto Broch slouží odsouzeným od
roku 1992, tehdy stál u zrodu duchov-
ní služby, do loňska byl hlavním vě-
zeňským kaplanem v České republice.
Autor rozhovoru Ondřej Šťastný stojí

obvykle na druhé straně mříží, je státním
zástupce Městského státního zastupitel-
ství v Praze. O to zajímavější je jejich roz-
mluva o životě i hledání víry v rozličných
situacích.

„Jedním ze základních projevů obráče-
ní je, že odsouzení už se svou vinou nebojují,
už ji nepopírají, ale najednou vidí svůj život
v širších souvislostech. Druhým znakem je,
že změní přístup k sobě samotným, k dru-
hým lidem i ke svému údělu. Nelitují se, ne-
obhajují, ale vyznávají svoje slabosti a viny.
To jsou znaky skutečného obrácení, bez
nichž se nedá mluvit o uvěření,“ říká Otto
Broch.

Rozhovor doplňují fotografie ceně-
ného Jindřicha Štreita zachycující běžný
život ve věznicích a právě službu tamních
kaplanů.

Kniha vyšla v nakladatelství Vyše-
hrad, více na www.albatrosmedia.cz.

Hora Matky Boží aneb povídky z dějin kláštera v Králíkách

Jakub Brdíčko

Chleba na vodě

1733

Hoď svůj chléb na vodu, časem ho zase najdeš. Kaz 11, 1

„Kdepak máš toho hocha?“

„Hocha? Vždyť mu je patnáct!“

„Vidíš, jak to utíká. Tolik bych mu nehádal...“

Starý Pabel se rozpovídal. Že poslal Karla, aby nařezal novou zásobu polen. Že mu Karl opravdu vydatně pomáhá. Že by bez něho už dávno celé hospodářství prodal. Že se pachtí, jen aby měl Karl z čeho žít.

„No, povím ti, Andreasi, že já tady na světě vlastně už skoro nemám co pohledávat,“ prohlásil před bratrem. „Já jsem už jenom duchem u Panenky Marie, furt na ni myslím a těším se, až umřu...“

A když ho bratr Andreas utěšoval, odpověděl mu jen stručně: *„Já vím, mám tady ještě jeden úkol. Vychovat své dítě. Však už je skoro dospělej!“*

Helmut Pabel měl v klášteře nejraději mariánský obraz z bočního oltáře (asi ani netušil, že je na něm něžná matička příbramská ze Svaté Hory). Klečel před ním co chvíli, ba někdy i v slzách. Když se ho lidé ptali, co že tak málo uctívá onen zázračný portrét Matky Boží, který do chrámu věnoval sám Tobias Becker, přikývl a potom smutně vykládal, že zde se mu Maria zdá daleko vznešenější, krásnější a sladší. To však tazatelům pro vysvětlení nestačilo, dotírali dál, a tak musel vdovec Pabel s pravdou ven a přiznat, že mu vypodobněná velice připomíná jeho zesnulou manželku. A vskutku, ti, kteří nebožku Rosu znali, to museli potvrdit. I ona se něžně usmívala, měla krátké hnědé vlasy, stála rovně jako svíčka, žel stejně rychle také zhasla, když Pabelovi porodila syna.

„Tak čím začneme?“

„Budeš vyřezávat Ježíška!“ vyhrkl Helmut. „Máš lepší ruce než já.“

„Ale už na to nevidím. A Ježíška bych nerad zkazil.“

„Nezkazíš. Mám tady pro tebe namočený to nejlepší dříví.“

U Pabelů se vždycky vyřezávalo. Zpočátku jen drobné ozdoby, ale pak za nimi přišel z kláštera pater Josef Maria. Nejdřív chtěl sochu svatého Peregrina (k jeho slavnému svatořečení). Byla sice nešikovná a trochu křivá, to však nevadilo. Potom si objednal celý betlém, a od té doby nechybí na žádné pouti také stánek Pabelův s figurkami a domečky. V těch časech se dělaly ještě betlémy veliké, každá postava jako socha, ale postupně začal Pabel řezat postavičky o něco menší, lépe se prodávaly a nezabraly tolik místa.

Ať si lidé povídají, co chtějí, ten klášter jim přinesl výdělky. A kdo může, postaví si před ambity stánek a prodává perník, svíce, obrázky či dřevěné betlémy. Kupce si polykací obrázek, aby vás Matka Boží zbavila všech neduhů! Kupce si proutěné košíky, plátno a vyšívání zástěry, máme tu pro vás všechno! Který poutník by se vracel domů bez dárků? A v hospodě je o pouti vždycky plno, sedí se i venku na schodech a na zemi! A šumaři vyhrávají, protože v Grulichu je posvácení několikrát do roka!

„Ale povím ti, Mutku, že je tady práce vo moc fajnovější než se furt jenom hrbít u těch nití.“

„Máš recht, brácho. Ale taky to není žádný med. Všude je chleba vo dvou kůrkách. Pěkně z toho bolejí ruce. A taky je mám dořezaný.“

„Hele, nestěžuj si. Moje holka se sice dobře vdala, jenže musí v jednom kuse sedět u verštaty, koukni na ni, je z toho tkaní víc zničená než z těch pěti děcek! To ti budu vždycky vděčnej, že máš tady práci pro nemocnýho bráchu, kterej už ani nemůže na pole. To jsem ti vděčnej až za hrob, že sis mě vzal na to řezání...“

„Neděkuj mi furt, radši se za mě pomodli a za mýho kluka.“

„A proč ho vlastně neučíš řezat? Měl by po tobě dobrou živnost.“

Helmut Pabel smetl několik třísek ze stolu. Právě vytvářel Marii, ale zdála se mu do betlému nějak smutná. Snad to napravi veselejšími barvami.

„Mně stačí, že jezdí na trh a všecku tu práci umí dobře prodat. To by ses, Ande, divil, jak je šikovnej. No a ještě máme to pole, to nás taky užíví.“

„A kdo to bude po tobě dělat? Co bude mladej prodávat, až neudržíš kudlu?“

„To se neboj. Už jsem byl u Langa, a ten mi sem pošle do učení dva svoje jengly, voni budou řezat a Karl bude vozit a prodávat.“

„No, vidím, že to máš dobře vymyšlený. Jen aby ses nepřepečítal!“

Na tato slova starý řezbář hned neodpověděl. Slyšel to z mnoha stran. Že synátorovi příliš povoluje. A leckdy jim musel dát i za pravdu. Ale když s ním potom večer odříkával růženec a nahlédl do jeho modrých očí, nedokázal mu ani pohrozit. Viděl svou ženu Rosu, viděl Matičku Kristovu.

„Poslouchej, Ande, já ti něco povím. Já jsem byl u svatý zpovědi nahoře v klášteře a pater Josef Maria, ten malej, mi dal rozhršení a povídá mi něco o Šalamounovi, že se totiž nemáme bát rozdávát a bejt na lidi hodný, nic z toho se neztratí. Tak já jsem na Karla hodnej a von mi to vrací všecko zpátky.“

Helmut na chvíli přestal řezat, přivřel oči, viděl v duchu syna, jak mu říká tatínku a vyptává se, co ještě by měl pro něho udělat, kam dojet, co zařídit. „Děkuju ti, tatínku, že se o mě tak staráš,“ slyšel často od něho a o Štědrém dni dostal krásnou fajfku a zásobu tabáku. Vždyť díky synovi mají z těch betlémů úplnou živnost, prodá se jich fůra, už nemusí ani tolik dřít, loni splatili dluhy a můžou si i leccos přikoupit. Takhle se za nebožky neměli.

❏ Klášterní areál Hora Matky Boží u Králík dnes

„Já jsem ho už v mámině břiše zasvětil Panně Marii, a ta si ho přece vohlídá,“ řekl ještě, a tím celou otázku jednou provždy uzavřel.

Bylo pozdě večer, když se Andreas Pabel šoural zpátky do své chalupy. Celou vahou se opíral o hůl, opatrně došlapoval, vždyť v ulicích zela tma a co chvíli mohl narazit do zapomenutého povozu nebo spadnout do páchnoucí hromádky. Mohl být spokojený, Ježíška vyřezal zdařile, přece jen ještě tenhle šedesátník nepatří do starého železa a nějakou práci zastane.

Cosí ho však hnětlo, a proto se z výsledku nedokázal radovat. Jindy by se těšil, až bude ženě vyprávět, jak mu šlo dílo od ruky (určitě by si to ještě přibarvil), ale dnes civí do země zakaboněný až hrůza. Ten Karl mu nešel pod fousy. Nikdy toho hochu neměl moc rád, ten jeho miloučkový ksichtík tatínkova mazánka.

U Casperovy stodoly musel vydechnout. Pokaždé tam v kopci ztrácel dech a notnou chvíli odfukoval, dokud se mu nevrátily síly. Dnes tam někdo na druhé straně povídá, dva mužské hlasy, jeden povědomý, druhý nikoli. Pabelovi to nedá, popojde ještě několik kroků a zde,

skryt v temnotě za lipovým dřevem, poslouchá.

„Nezjistí táta, že sis dal žitnou?“

„Ne, ten nezjistí lautr nic. Navíc jsem už zvyklej.“

„Tak si dej ještě jednu!“

Pabel je poznal oba. Ten, co nalévá kořalku, to je určitě mladý Casper. A ten druhý? Ten, co tam mluví jako zkušený pijan, to je zcela určitě ten povedený Karl, ten, za něhož se jeho otec tolik modlí a obětuje. Ten, který již od lůna patří Matce Boží.

„Nebude tě táta hledat?“

„To víš, že ne,“ povídá Karl. „Fotr si myslí, že dělám polena. A já jsem si zatím stihl zaběhnout pro pár hubiček až nahoru k Líze.“

„Tys to s ní ještě neskončil? Dyť si kvůli tobě ještě něco udělá!“

„Neudělá. Je to dcera varhanáře a já si ji vezmu!“

„Katzer ti ji nikdy nedá, na to vem jed.“

„Ani když bude mít dcerunku s outěžkem?“

„Cože? Tys už ji to?“

„Co není, může být. Víš, že budou kupovat další barák? Ty kšefty v Praze

a v Olmucu jim pěkně vynášej. Všude se stavěj nový varhany...“

„Jak ty to děláš, Karle, všechno máš do puntíku spočítané!“

Tajný posluchač je překvapen barvou chlapcova hlasu. Zná totiž jeho laskavé pozdravení, tiché odpovědi, když jindy mluví při nějaké návštěvě, teď se však obvyklé špitání proměnilo v hluboké psí vrčení. Tak, za touto stodolou slyší nefalšovanou šelmu, spíše vlka než psa.

Ale ještě není všem slovům konec.

„Já ti to teda řeknu,“ začne pomalu ve tmě ten vlčí hlas. „Levně nakoupit a draze prodat. To je veškerý kumšt. To se nauč, a budeš se mít dobře, Hanečku.“

A protože bylo chvíli ticho, Karl dál vysvětluje.

„Tak příklad. Líza je blbá, nedá to moc práce a padne mi k nohám. A je to jediný Katzerovo dítě, tak budu papíncovi hezky prodávat píšťaly a celý ty jeho varhany. Nebo si vem máho fotra, ten se řeže s těma jeho figurkama a v jednom kuse vopakuje, že je to Boží dílo, já tam pak hodím tabulku „Pravej tyrolskej betlém“ a prodám to třikrát dráž, než kdyby byl z Grulichu. A něco si nechám, to dá rozum.“

„Už to chápu.“

„Hele, jenom musíš vědět, co lidi chtěj! A pak jim to dáš!“

Andreas Pabel nevydržel dál poslouchat. Ještě se zastavil pod mariánským sloupem, tentokrát ne kvůli dechu, to ho tak rozdrásal ten nehorázný synek. S chutí by mu zmaloval hřbet potěhem. Chudák Helmut! Synáček ho vodí za nos. A jednou ho zabije.

Teprve po drahé chvíli vzteku a zoufalství, zvedl hlavu ke kamenné soše. Vzpomněl si, jak ji tam před pár lety vzvedli na poděkování, že je Matka Boží ochránila před černou smrtí. Tehdá ještě běhal jako jelen, to už musí být tři čtyři roky.

Levně nakoupit a draze prodat. Maria, tys zaplatila tuze velkou cenu a nyní nám házíš svého Syna jako chléb, pojďte, zdarma se najezte. Andreas Pabel zvedl hlavu do výšin, kde v dálce tušil její klášter. Maria, oroduj za hochu!

(pokračování povídkového příběhu z Hory Matky Boží v některém z příštích čísel Adalbertu)

Diecézní centrum pro rodinu

Maria

Když se dětským pohledem zadíváme na hvězdy, můžeme si pomyslet, jak veliké dílo Bůh učinil. Můžeme se zaujetím pozorovat a žasnout nad hvězdnou oblohou, ale hvězdy nikdy nespočítáme. Podobně jako nespočítáme kapky v oceánu nebo zrnka písku na poušti. S údivem a bázní smíme takto směle rozvažovat o čemkoli, co Bůh stvořil. Smíme tak pokaždé žasnout nad tajemstvím, které se rozprostírá nad celým stvořením.

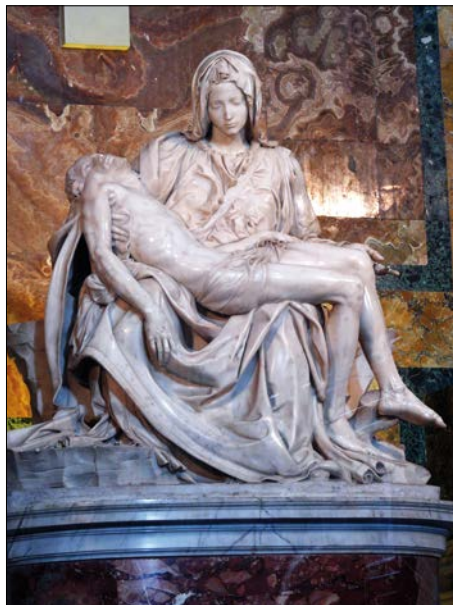
Dnešní díl na pokračování z knihy Exorcista Elias Vella: Ďábel se nás bojí (v rozhovoru s Martinem Ližičiarem) přináší myšlenky o Panně Marii – o „obyčejné“ ženě té největší neobyčejnosti. O vyvolené, která řekla své ano nejpodivuhodnější události, jakou můžeme v historii lidstva pozorovat. O člověku – Marii – skrze kterého vstoupil na půdu světa Bůh, protože to tak chtěl, a protože ona řekla své ano...

?? Rád mluvíte o Matce Boží, Marii. V čem nám může být vzorem?

Začněme ze široka a podívejme se, jaký byl Boží záměr, když stvořil ženu. Co je vlastně jejím posláním? Má být mužovou společnicí, a přestože je odlišná, má být rovnocenná muži.

Některé ženy dnes bojují za to, aby byly muži podobné. V tomto boji nejde o rovnocennost a rovnoprávnost – a to je špatný postoj. Když se žena začne podobat muži, degraduje sebe sama. Když se snaží napodobit muže, ztrácí svou originalitu.

Mužskost není nikdy víc než ženskost. Bůh neřekl ženě, že se má muži podřídít proto, aby ji potrestal. Bůh jen prorokoval, co se stane, protože v mnohých zemích se žena považuje za méněcennou. Bylo to tak v minulosti, děje se to i dnes – zejména v muslimské, arabské nebo asijské kultuře.

?? Jak to bylo v národě, ze kterého pocházela Maria?

Židovská kultura také považovala ženu za něco méně. V Bibli ale najdeme mnoho ctihodných a důstojných žen, které měly významná postavení. Například Sára, Rebeka, Ester, Judit, Zuzana, Debora nebo Alžběta.

Bůh si vybral mnohé ženy a určil jim velice důležité poslání. Byly to ženy vyvolené a vybrané, aby přinesly vítězství nad nepřitelem. A mezi nimi je Maria, která je prototypem všeho ženského.

?? Co to znamená?

Maria je Boží a umělecké dílo. Ve svém odkaze nám ukazuje, čím se máme stát a kým máme být. Ona byla jediná, která naplno přijala a naplnila plán, určený Bohem.

Když Bůh tvoří muže nebo ženu, vytvoří pro ně i jejich vlastní originální plán. Tento plán zůstává spojen s člověkem a nemůže být zkopírován nebo přesunut na někoho jiného. My se jím však často neřídíme, narušujeme ho a ničíme. Vytváříme si vlastní plán místo

Božího. Tak Bohu nikdy nedovolíme vytvořit umělecké dílo, které zamýšlel. Maria jako jediná nekladla Bohu žádné překážky. Boží plán pro ni se tak stal úplným. Představte si architekta, který chce vytvořit nějaké mistrovské dílo. Například dům. Potom tento plán vezme do rukou stavař a začne si říkat: „Tyhle dveře se mi nelíbí, vyměním je! Nelíbí se mi, jaká barva bude v obývací, řeknu malířům, aby použili jiný odstín.“ A potom se vrátí architekt.

?? Určitě nebude nadšený...

To určitě ne. Podívá se na stavbu a rozzlobí se: „Tohle není moje dílo! Chtěl jsem dům vylepšit, ale celé jsem to zničil. Použil jsem barvu, která se tam vůbec nehodí. Dal jsem tam špatné dveře.“

To často děláme architektovi, kterým je Bůh. Měníme věci podle toho, jak se nám líbí. Bůh pro nás vytvořil jedinečný plán. My mu ale nevěříme a bráníme mu, aby v nás tento plán uskutečnil.

Slavný umělec Michelangelo vytvořil sochy, které jsou známé po celém světě – například Pietu, Mojžíše nebo Davida. Jednou se ho ptali: „Řekni nám, jak je možné, že tvoříš tak nádherné a dokonalé sochy?“

?? Co odpověděl?

„Je to o tom, abych si vybral vhodný mramor, který mě poslouchá...“ Osobně si ho chodil vybírat a trávil tím několik dní, než našel ten pravý kus pro svou práci. Když ho našel, tvrdil: „Vidím v něm sochu, vidím v něm postavu! Jediné, co je teď potřeba udělat, je odstranit z této postavy to nadbytečné, mramor, který přebývá, abych tuto sochu odkryl.“

?? Co chcete tímto příběhem říci?

Všimněte si, že vybíral mramor, který mu byl poslušný. Maria byla takovýmto

mramorem, poslušným v Božích rukách. Nekladla žádný odpor ani překážky, aby Bůh mohl konat. Nesnažila se mu vnutit svoje představy, ale bezvýhradně jeho plán přijala.

Proto je Maria uměleckým dílem. Není to o tom, že by se Maria stala svatou vlastními silami, ale je svatá, protože dovolila Bohu, aby ji svatou učinil. Nebyla ničím výjimečná, byla to jednoduchá, obyčejná žena. Jen Bohu nekladla překážky.

77 Co se od ní ještě můžeme naučit?

Všechno si uchovávala ve svém srdci. My, obzvláště muži, protože je to mužský princip, děláme to, že si věci ukládáme do mysli. Ženy si je ukládají do srdce. A až v srdci mohou věci ožít.

77 Jak to myslíte?

Mohu věřit Bohu, ale mohu také věřit v Boha. To je rozdíl. Věřit v Boha je mužský princip, věřit Bohu je ženský princip. Samozřejmě, věci mohou přejít z mysli do srdce a potom ožít. Evangelista Lukáš o Marii říká, že si všechno uchovávala ve svém srdci. Všechny události. I to, když za Ježíše obětovala v chrámu a Simeon jí předpověděl: „*Meč bolesti pronikne tvoje srdce, protože tento chlapec bude spásou pro mnohé, ale pro mnohé bude také překážkou...*“

Nesla si v srdci také událost, kdy se Ježíš ztratil a našli ho v chrámě. Položil jí otázku: „*Proč jste mě hledali? Nevěděli jste, že mám být tam, kde jde o mého Otce, protože mám dělat to, o co mě žádá můj Otec?*“

A potom v ní Boží slovo ožívalo. Protože ta slova nejen držela ve svém srdci, ale také jim dala život a uskutečňovala je.

Jak řekl Ježíš: „*Kdo je moje matka? Kdo jsou moji bratři?*“ A odpověděl: „*Jsou to ti, kteří slyší Boží slovo a uskutečňují ho. To jsou moji bratři a matka...*“

77 Tedy tak, jak to dělala i Maria...

Maria neskončila jen u poslouchání, ale slova uskutečňovala, a tak se stala

Ježíšovou učednicí. V tom je její velikost. Není nejdůležitější a nehlavnější, že byla Ježíšovou matkou, ale Ježíšovou učednicí.

Zdůraznili to i dva papežové ve svých encyklikách. Pavel VI. v encyklice *Christi Matri* a Jan Pavel II. v encyklice *Redemptoris Mater*. Oba shodně tvrdí, že Mariina velikost není v jejích privilegiích, ale v tom, že následovala Ježíše.

A nesmíme zapomenout ještě na jednu věc, když mluvíme o Marii.

77 Na jakou?

Maria byla plná Ducha Svatého. A tohoto Ducha odevzdávala ostatním. Dala ho Simeonovi a Anně, když obětovala za Ježíše. Evangelista Lukáš píše, že když uviděli Marii, byli naplněni Duchem Svatým.

Stejně tak naplnil Duch těhotnou Alžbětu, když ji Maria přišla navštívit. Dokonce se píše, že i Alžbětino dítě, Jan Křtitel, poskočilo radostí...

Vše dobré vám za naše Centrum pro rodinu přeje a ze srdce žehná

Andy Loos, jáhen)

Pokračování v květnovém Adalbertu.

Biskupství královéhradecké
a Centrum pro liturgickou hudbu vás zvou na

VARHANNÍ EXKURZI

KRÁLICKÁ VARHANÁŘSKÁ ŠKOLA
varhany představi: Václav Metoděj Uhlíř

16. 5. 2026

Kontaktní osoba:
František Novák
novak.frantisek@dihk.cz
www.bihk.cz

PROGRAM:
9:30 Mše svatá - Častolovice
Po mši prohlídka varhan
11:30 Oběd
12:30 Vamberk
14:00 Rychnov nad Kněžnou

Přihlašovat se můžete
do 10. 5. 2026.

(Knižní tipy

Nakladatelství Kazda

Nové sady 988/2, 602 00 Brno
objednavky@knihykazda.cz
tel. 725 518 237, www.knihykazda.cz

Byyon Kattilathu

Muž, který našel klid

Magická cesta k všímavosti,
sebelásce a štěstí

Kolikrát jste si v poslední době řekli, že už toho máte dost? Dost tlaku. Dost očekávání. Možná nehledáte další motivaci. Možná hledáte klid. Toto je kniha pro chvíle, kdy už nechcete nic dohánět ani dokazovat. Kdy potřebujete jen jedině – na chvíli se nadechnout. Hledáte klid? Možná stačí přestat hledat. *Váz., 192 s., 399 Kč*

Byyon Kattilathu

Muž, který rozdává štěstí

Indický rikša Rahul vozí cestující ulicemi Nového Dillí a mluví s nimi o věcech, které jsme možná zapomněli: o přítomném okamžiku, vděčnosti, odvaze být sám sebou. Neobvykle lidská a vtipná kniha plná příběhů, které zahřejí, rozesmějí i rozpláčou. Každý z nás někdy touží, aby mu někdo jen tiše řekl: „*Jsí v pořádku. Všechno bude dobré.*“ *Váz., 192 s., 399 Kč*

Diecézní centrum pro seniory**Volání ke kněžství je jako korek ve vodě**

Duchovní obnovy pro seniory, animátory seniorů, ale také zájemce z řad veřejnosti jsou oblíbenou položkou v programu DCS. V únoru jsme vám představili P. Dmytra Romanovského. Další, dlouholetý exercitátor P. Jan Linhart povede duchovní obnovu v Marianu v Janských Lázních letos v listopadu.

Jan Linhart pochází z údolí Zlatého potoka, jeho dědeček byl mlynářem ve Vitenčově nedaleko Skuhrova nad Bělou. Jan byl nejmladší ze šesti dětí. K úvahám o možnosti stát se knězem ho jako desetiletého inspiroval pater Stanislav Marek z Bílého Újezdu, ke kterému choval velkou úctu. Při jednom našem rozhovoru vzpomínal, že jako kluk miloval Foglarovy Rychlé šípky. Když v té době dostal pod

stromček ježka v kleci, napsal na malý kousek papíru „budu knězem“, připojil datum, papírek složil a zašrouboval do ježka. Dlouhá léta to bylo jeho tajemství. Dětská myšlenka se ale, byť ve zralejší formě, vracela i později. Uvažoval o studiu medicíny, ale přihlášku nakonec podal na farmacii v Hradci Králové. Předpokládal totiž, že s jeho kněžstvím budou problémy, a na medicínu si nevěřil. Po třetím semestru věděl, že to nebyla dobrá volba. Tehdy znovu vyplavala myšlenka na kněžství.

„Pokud má člověk k něčemu v životě směřovat, dá se jeho povolání přirovnat ke korku ve vodě,“ řekl mně tenkrát Jan Linhart. *„Člověk před ním utíká, chce ho zašlápnout ke dnu, jenomže jakmile přestane dávat pozor, korek zase opatrně vyplave na povrch. Takhle jsem to měl – před kněžstvím jsem utíkal, vyloženě jsem se ho bál. Jednak vzhledem k režimu a také pochybám, zda takové povolání jsem vůbec schopen vykonávat.“*

Teologii studoval na sklonku totality v Litoměřicích. Konvikt i seminář pro něho byly, jak říká, oáza pozitivní deviace v tehdejší době. Prožil tam i určitou krizi víry, když profesori nechali naivní představy studentů o Bibli rozpadnout a znovu je sestavili moudřejším způsobem. Naučili je dívat se na Písmo, i na další disciplíny, jiným pohledem.

Do semináře šel s tím, že chce konečně udělat něco se svým vnitřním životem.

„Myslel jsem si, že když se přiblížím Bohu, teologii, tedy nauce o křesťanství, že mně to pomůže pochopit mou vlastní víru a vztah s Pánem. Zároveň jsem měl odjakživa touhu hřivny, které jsem dostal pro sebe, rozdávat dál. I když jsem počítal s překážkami. S tím, že budu muset mít souhlas k výkonu duchovenské činnosti, že leccos bude muset být v jakési ilegalitě. To jsem znal z praxe obyčejného křesťanského života. Nevěřil jsem, že by se něco mohlo změnit. V červnu 1989, kdy jsem byl vysvěcen na kněze, už ale kolovala petice Několik vět a bylo zřejmé, že režim se otřásá v základech. Byl jsem asi poslední totalitní svěcenec v katedrále sv. Ducha.“

Byl pár měsíců knězem, když přišel listopad 1989. Jan Linhart působil v té době v Novém Městě nad Metují. *„Přesně si pamatuju na onen pátek 17. 11. 1989. Přibližně v době, kdy vrcholily události na pražské Národní třídě, jsem končil mši svatou v dřevěném kostelíku ve Slavoňově. Mám s tím spojený takový až mystický zážitek. Jedna z věřících mi řekla, že viděla na obloze polární záři. Vzpomínám, že byl velký mráz. Jel jsem mezi Slavoňovem a Jestřebím, zastavil mezi poli, kde byla absolutní tma, a podíval jsem se na oblohu. Nádherně zářily hvězdy a mezi nimi jsem uviděl rudý mrak. Později jsem se dozvěděl, že to opravdu byla polární záře, která je u nás velmi vzácná. Zajímavé je, že byla jenom rudá a že to bylo přesně v tu dobu. Má to zvláštní symboliku, jako by to bylo znamení určité změny. Další události tomu daly za pravdu.“*

Kněžství považuje Jan Linhart za velké dobrodružství. Jak píše jeho oblíbený anglický spisovatel Chesterton, farář má různé ovečky. *„Jeden z prvních mladých farníků, které jsem poznal jako začínající kaplan, měl obrovské problémy s drogami“,* vzpomíná. *„Já jsem se s ním dostal na psychiatrii, na záchytku, usiloval jsem, aby si nevzal život. Nebo se snažíte dávat dohromady manželský pár,*

(Pozvánka)**Diecézní centrum pro seniory 2026**

- **16. 4. Putování za mír po východočeské svatojakubské cestě** (8. etapa)
 - **21. 4. Akademie pro aktivní třetí věk**, Hradec Králové.
Témata: Zdravý životní styl a trénink paměti
 - **6. 5. Pouť za nemocné**, Libice
 - **29. 8.–3. 9. Pohodový zájezd do rakouského Tyrolska**
 - **10. 9.–18. 9. Oblíbený zájezd do Medjugorje** s pobytem u moře v Chorvatsku
- Těšíme se na setkání s vámi!

Přihlášky a informace

Diecézní centrum pro seniory
Velké náměstí 32
500 03 Hradec Králové
tel.: 737 215 328, 734 435 360,
e-mail: dcs@bihk.cz
www.simeon.cz

který má problémy. Rodiče s dětmi nebo naopak. Chcete pomoci lidem, co nemožnou najít partnera, děláte jim vrbu. Ani ve škole při náboženství to není vždycky bez dobrodružství, nebo když chcete pro děti připravit nějaký zajímavý program, zorganizovat výlet nebo pouť pro farníky, třeba i s noclehem. Jsou to drobnosti, nejde o život, ale někdy jsem skutečně prožíval velmi bolestné situace s lidmi, kteří měli obrovské deprese, sebevražedné myšlenky, nebo byli duševně nemocní. Dokonce jsem si po letech říkal, že kdybych byl Jan Neruda, tak nenapíšu Povídky malostranské, ale Povídky novoměstské.

Bylo tam několik postavíček, na které moc rád vzpomínám a které z mého kněžství vytvořily úžasný příběh.“

P. Jan Linhart byl po svém odchodu z Nového Města nad Metují dlouhé roky spirituálem Teologického konviktu v Olomouci. V roce 2013 se vrátil do rodné diecéze, tři roky působil v Hradci Králové a v současné době je farářem ve farnostech Skuteč a Předhradí, je spirituálem kněží královéhradecké diecéze a rovněž spirituálem Gymnázia Sverreho řádu maltézských rytířů ve Skutči.

(Knižní tipy

Nakladatelství Doron

Uhřetice 76, 683 33 Nesovice
Tel.: 517 367 656, doron@doron.cz
www.doron.cz

Robert Bergman

Život je boj ... o Život

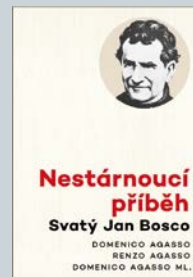

Text vznikl z autorových blogů a dotýká se podstatných oblastí křesťanského života: duchovního života, modlitby, odpuštění a čistoty. Kniha je určena mladým lidem, ale i těm, kteří je v jejich zápasech duchovně doprovázejí. V každém případě přijmete pozvání k boji o autentický duchovní život, opravdovou modlitbu, odpuštění a čistotu srdce. Brož., 180 s., 319 Kč

Domenico Agasso, Renzo Agasso,
Domenico Agasso ml.

Nestárnoucí příběh

Svatý Jan Bosco

Kněz Jan Bosco (1815–1888) se začal zajímat o chudé chlapce ztracené v průmyslovém městě, což se tehdy od kleriků nečekalo; mnohdy je doslova sbíral z ulice. Nejdřív s nimi trávil nedělní odpoledne, později pro ně zakládal domy, dílny a školy. Nevěnoval jim jen svůj čas, ale sám sebe. Dnes najdeme salesiánské komunity v téměř 140 zemích světa. Brož., 300 s., 499 Kč

Akademie pro aktivní třetí věk

Vzdělávací program pro seniory a animátory seniorů

Zdravý životní styl a trénink paměti

Úterý 21. 4. 2026 v Hradci Králové

Program:

Nové Adalbertinum - přednášková místnost Balbínka (přízemí)
8:30-10:30 - Zdravý životní styl - Ing. Michaela Kodýtková a Ing. Jiří Kodýtek
10:30-11:30 - Přestávka, občerstvení, informace z Centra pro seniory
11:30-13:30 - Trénink paměti - Filip Krudenc
Účastníci, kteří absolvují celý program, obdrží závěrečný certifikát.

O lektorech

Jiří a Michaela Kodýtkovi - oba mají své profese, ale zdravý životní styl považují v životě za nezbytný. Propojují dovednosti a techniky, které se naučili a sdílí je dál.

Filip Krudenc - věnuje se paměťovým technikám, didaktickému školení pro základní školy a implementačním aktivitám pro vzdělávací instituce.

Přihlášky (do 17. 4. 2026):

Diecézní centrum pro seniory Hradec Králové,
e-mail: dcs@bihk.cz, tel.: 737 215 328, 734 435 360,
web: www.simeon.cz

Diecézní centrum pro mládež

Mládež z vikariátu Jilemnice

Vikariát Jilemnice se nachází na severozápadě naší diecéze u samotných hranic s Polskem. Z této výjimečné polohy vychází nejen krásná příroda, ale i specifické generační rozložení mladých věřících.

Kdo jsme

Kaplanem pro mládež je v našem vikariátu poměrně krátce P. Zdeněk Sedlák. Přišel k nám postupně v srpnu minulého roku až z dalekého :) Brna. Už teď je ale nedocenitelnou součástí nejen farnosti Studenec, ve které působí, ale i společenství mladých věřících, se kterými v rámci spolč tráví čas.

Vikariátní zástupci pro mládež jsou dva, Martina Urbanová a Veronika Mejstnarová. Obě taky z farnosti Studenec, která je v rámci jilemnického vikariátu, co se týče počtu mladých křesťanů, největší a nejaktivnější.

Hlavním pilířem setkávání mladých v našem vikariátu je Studenecké spolčo, skupina mladých lidí, kteří společně tráví čas a snaží se přiblížit k Bohu. Toto společenství mládeže funguje už od roku 2021, kdy jsme se začali scházet nejprve s ideou pravidelného hudebního doprovodu mší. V současné době funguje spolčo pravidelně během školního roku jednou měsíčně, vždy ve středu.

O přípravu programu se stará tým několika aktivních středoškoláků. Setkání obvykle zahajujeme úvodní modlitbou, po které následují hry a zábavné aktivity. Pokračujeme duchovním programem včetně sdílení myšlenek a diskuzí na daná témata. Nezapomínáme ani na občerstvení, u kterého je ideální prostor pro neformální konverzace. Vše zakončujeme opět společnou modlitbou. Na Studenecká společenství mládeže pravidelně dojíždí i pár mladých věřících z okolních farností.

Studenecké spolčo očima účastníků

Zeptali jsme se několika účastníků studeneckých spolč, na co se vždycky nejvíce těší, o odpovědi se dělíme i s vámi.

„Jsem ráda, že mám prostor sdílet vlastní názory na víru a různá témata křesťanství i dozvídat se ty od ostatních. Je tady neodsuzující a přátelská atmosféra, takže podle mě nikdo nemá pocit, že by se měl bát něco říct.“

„Kromě programu se určitě těším na lidi. Na spolčech se vždycky rád vidím s kamarády.“

„Na spolčo chodím ráda, jsem šťastná, že můžu stejnou víru sdílet se svými vrstevníky. Když se nás sejde hodně, je to super.“

Vážíme si i spolupráce se sousedním vikariátem Jičín. Navštívujeme si navzájem pořádané akce jako je třeba vikariátní setkání mládeže nebo hudební chvály.

Kromě společenství je velmi podstatnou součástí duchovního života mladých studenecká kapela. Kromě už v podstatě tradičního doprovázení mládežnických mší ve Studenci, vždy jednou měsíčně v pátek a v neděli, pořádáme i několikrát ročně večerní chvály s pestrým hudebním doprovodem. I společné zkoušky na tyto akce jsou vždy krásným a nezapomenutelným zážitkem pro všechny zúčastněné :) Hudbou rádi doprovázíme i mše v dalších farnostech vikariátu.

Z dalších oblíbených akcí bychom neměli zapomenout ani na celodenní případné víkendové výlety a pobyty spolča například i na Vesmíru v Deštném v Orlických horách. Na podzim měla zase úspěch společná výprava na turné slovenského projektu Godzone do Brna.

Pokud jsi z vikariátu Jilemnice nebo z okolí Studence, a je ti zhruba mezi dvanácti a devatenácti lety, moc rádi tě přivítáme mezi sebe do spolča nebo klidně i do kapely!

Za vikariát Jilemnice Verča a Marťa)

Centrum pro liturgickou hudbu

Vzniklo Centrum pro liturgickou hudbu

Královéhradecká diecéze otevírá novou cestu podpory liturgické hudby. V reakci na dlouhodobou potřebu péče o liturgickou hudbu v diecézi a také na podněty z diecézního setkání varhaníků (15. listopadu 2025) vzniklo k 1. únoru 2026 při Biskupství královéhradeckém Centrum pro liturgickou hudbu. Vedením Centra pro liturgickou hudbu byl pověřen Mgr. Bc. František Novák.

Setkání téměř devadesáti varhaníků a chrámových hudebníků jasně ukázalo,

že v naší diecézi existuje živá potřeba podpory, formace a vzájemného propojení těch, kteří se podílejí na hudební službě v liturgii. Jak po listopadovém setkání připomněl pomocný biskup Mons. Prokop Brož: „*Nyní bude dobré pečlivě zpracovat podněty ze setkání a projít zpětné vazby, abychom mohli najít cestu, jak rozvíjet úroveň duchovní hudby v našich kostelech.*“

Právě tato výzva se stala jedním z impulzů pro vznik centra.

Poslání a náplň

Centrum pro liturgickou hudbu si klade za cíl podporovat a rozvíjet hudební službu v liturgii napříč diecézí. Nezaměřuje se pouze na varhaníky, ale také na zpěváky, sbormistry, sbory, mládežnické školy či další hudebníky, kteří se podílejí na slavení liturgie.

Jeho činnost zahrnuje zejména:

- organizaci diecézních setkání včetně vzdělávacích aktivit
- vytváření prostoru pro sdílení zkušeností
- pořádání organologických exkurzí – putování za varhanami
- poradenství hudebníkům, zpěvákům i kněžím
- správu diecézního katalogu varhaníků
- sdílení studijních a metodických materiálů

Smyslem není vytvářet další instituci „shora“, ale spíše síť podpory a inspirace pro ty, kdo hudbou slouží ve svých společenstvích.

František Novák)

Ohlédnutí za diecézním setkáním varhaníků

Listopadové diecézní setkání varhaníků v Hradci Králové nebylo zamýšleno pouze jako cyklus odborných workshopů a přednášek, ale především jako prostor pro osobní setkání těch, kdo ve svých farnostech nesou odpovědnost za hudební podobu liturgie. Po letech bez podobné platformy zaznívala opakovaně zkušenost, že už samotná možnost sdílení je nesmírně cenná. Tomu odpovídalo i pozvání organizátora setkání, varhaníka a pedagoga Františka Nováka: „*Cílem nemá být přijet si poslechnout do Hradce pár „chytrých hlav“, ale naopak – setkat se, strávit spolu nějaký čas a vzájemně se obohatit a inspirovat.*“

Varhaník Martin Škrabka to vystihl velmi výstižně: „*Pravidelně doprovázím bohoslužby cca 15 let a za tu dobu jsem nezažil žádné organizované setkání varhaníků z diecéze.*“ A dodal i motivaci, se kterou přijel: „*Především jsem chtěl poznat další varhaníky, diskutovat s nimi společné radosti i starosti a načerpat inspiraci z jiných farností.*“

Vedle workshopů zaměřených na liturgii, organologii, sbormistrovství, improvizaci, hlasovou výchovu či praktické tipy do varhanní praxe se přirozeně ukázalo, jak důležitý je prostor pro vzájemné povzbuzení. Silně to zaznělo i ve sdílení účastníků. Cecilie Pecháčková z Ústí nad Orlicí shrnula svůj dojem slovy: „*Vrátila se mi víra v to, že jak bude hudba v kostelích vypadat, záleží na chuti na sobě pracovat... vědět, že v tom nejsem sám.*“

Setkání zároveň otevřelo širší otázku společné odpovědnosti za kvalitu liturgické hudby v diecézi. Pomocný biskup Mons. Prokop Brož při společné mši připomněl, že liturgie je vždy společným dílem a že je třeba hledat cesty, jak hudební službu dále rozvíjet ve spolupráci mezi hudebníky i kněžími.

Právě tato zkušenost – že péče o liturgickou hudbu potřebuje nejen osobní nasazení, ale i společnou podporu – ukázala, jak důležité je vytvořit prostor pro její další rozvoj.

Jiří Kudrna)

(Pozvánka

Zveme na nadcházející akce:

- **16. května** Častolovice, Vamberk a Rychnov nad Kněžnou, **varhanní exkurze** na téma Králická varhanářská škola
- **3. října** Hradec Králové, **Diecézní setkání varhaníků a chrámových hudebníků**

Přihlášky a informace

Centrum pro liturgickou hudbu
Mgr. Bc. František Novák
e-mail: novak.frantisek@dihk.cz
web: www.bihk.cz/biskupstvi/centrum-pro-liturgickou-hudbu

Katechetické a pedagogické centrum

Artevíkend

Katechetické a pedagogické centrum pořádá již potřetí Artevíkend, víkend, který je plný umění a tvořivosti a který má sloužit jako forma odpočinku a duchovní obnovy.

Během Artevíkendu projdeme třemi druhy umění – výtvarnem, hudbou a divadlem. Jako posluchači i jako účastníci se dotkneme těchto uměleckých forem, které mají nějakým způsobem své místo v životě každého z nás. A to i když zpíváme pouze sami, aby nás nikdo neslyšel, nakreslíme stěží domeček a komedii či dramata zažíváme jen v každodenním životě.

Artevíkend je otevřen úplně všem i těm, kteří se cítí být uměním „nepolíbení“. Jako děti jsme byli všichni umělci, jen jsme jimi nezůstali i jako dospělí. Pojďme tuto schopnost v sobě znovu probudit a čerpat z ní, to, co každý z nás potřebuje. Umění totiž dokáže silně zasáhnout lidské emoce či mysl. Můžeme do něj vstupovat a nahlížet konkrétní smysl i duchovní podstatu. Umění v sobě může nést cenné poselství, které má schopnost lidskou duši obohatit a pozvednout. Má mimořádný duchovní potenciál a může se stát bránou do jiného prostoru a vyvolat intenzivní pocity přesahující materiální chápání světa.

Artevíkend, se uskuteční 30. 4.–3. 5. v Janských lázních. Inspirací pro jednotlivé aktivity nám bude kniha Petra Síse Ptačí sněm. Podrobné informace k programu a přihlášky naleznete na našich webových stránkách.

Odkaz na přihlášku <https://forms.gle/vqMjAPeEEgVX6oZF7>

Markéta Rumpiková)

Noc kostelů 2026 se ponese v duchu odvahy

Noc kostelů se v letošním roce uskuteční v **pátek 29. května 2026**. Mottem letošního ročníku je **Odvaha**.

Od 15. února je spuštěno přihlašování farností a sborů prostřednictvím elektronické přihlášky na webových stránkách www.nockostelu.cz. Přihlašování bude ukončeno v úterý 26. května 2026 ve 24:00 hodin.

V současnosti se čeká na schválení dotačních programů, ze kterých by měly být plakáty i další propagační materiály plně hrazeny. Organizátoři si je mohou objednat prostřednictvím nabídky v přihlášce. Materiály bude možné vyzvednout v Pastoračním centru biskupství v Hradci Králové nebo na příslušných vikariátech. O přesném termínu vyzvednutí budou organizátoři včas informováni.

Plakáty v jednotném vizuálním stylu si mohou organizátoři připravit také sami – ke stažení budou na webových stránkách v sekci „Materiály ke stažení“.

Pořadatelé zároveň vítají, pokud budou duchovní správci zapojených kostelů a modliteben během konání Noci kostelů přítomni, aby se návštěvníci mohli osobně setkat s těmi, kdo o tato místa pečují.

Noc kostelů každoročně otevírá kostely a modlitebny široké veřejnosti a nabízí příležitost k setkání, poznání sakrálních prostor i duchovního rozměru těchto míst.

Milí přátelé a návštěvníci Noci kostelů,

chrámy i kaple bývají zasvěceny konkrétním svatým patronům, mnohdy v nich najdeme také obrazy a sochy, které je znázorňují.

Tématem letošní Noci kostelů je ODVAHA a právě ta je jedním ze základních atributů světce. Každý z nich byl člověkem jako my, někteří dokonce v životě bloudili, ale v jeho průběhu se za různých okolností stali svědky víry a projevíli statečnost při její obhajobě. Osvědčili zvláštní cit pro poznání toho, co by měli konat, jednali podle Boží vůle, což od nich nezřídka vyžadovalo hrdinský postoj. Zdrojem jejich odvahy byla a je pevná důvěra v Boha, který je neopustí. Svatí jsou nám vzorem, povzbuzením a přimlouvají se za nás, abychom v této důvěře rostli a nezdráhali se projevit odvahu, kde je to třeba.

Rád bych Vás pozval na letošní Noc kostelů v královéhradecké diecézi. Věřím, že v chrámech, které navštívíte, najdete povzbuzení ke statečnosti, naději do svých každodenních těžkostí a naplní Vás síla a krása Božího pokoje.

K tomu Vám i organizátorům ze srdce žehnám.

Váš

+ Jan, biskup královéhradecký)

Odpustky k 800. výročí úmrtí sv. Františka z Assisi

U příležitosti 800. výročí úmrtí sv. Františka z Assisi papež Lev XIV. 10. ledna 2026 vyhlásil Rok sv. Františka „...v naději, že poselství pokoje najde hluboký ohlas v dnešní církvi a společnosti“. Při této příležitosti uděluje plnomocné odpustky za obvyklých podmínek (sv. zpověď, přijetí Eucharistie a modlitba na úmysl Svatého otce) členům františkánských rodin a všem věřícím bez rozdílu, kteří v podobě pouti navštíví františkánský kostel nebo místo, které je s františkánstvem z jakéhokoliv důvodu spojeno. **Pro možnost získání plnomocných odpustků v královéhradecké diecézi biskup Jan Vokál schvaluje s okamžitou platností tato místa:**

- Kostel sv. Františka **Golčův Jeníkov**, Mírová ul., P. Josef Ziatko, 603 741 813
- Kostel sv. Františka **Choceň**, ul. Záměstí, www.chocen.farnost.cz
- Kaple sv. Františka **Borová u Poličky**, Oldřiš, www.farnostborova.cz
- Klášterní kostel Narození Páně s kaplí Porciunkule, **Opočno**, Kupkovo náměstí, www.dekanstviopocno.cz
- Kaple sv. Františka **Špindl. Mlýn**, Erlebachova bouda, www.erlebachovabouda.cz
- Kaple sv. Františka Stacionář Charity **Rychnov nad Kněžnou**, Palackého 111, www.rychnov.charita.cz
- Kostel sv. Františka **Jičín**, Staré Místo, www.jicin.farnost.cz
- Kaple sv. Antonína **Litomyšl**, Nedošínský háj, www.farnostlitomysl.cz
- Kaple sv. Antonína **Hejnice u Žamberka**, www.farnostuo.cz
- Kaple sv. Kláry **Choceň**, Záměstí 216 (na faře), www.chocen.farnost.cz
- Kostel sv. Alžběty **Čáslav – Nové Město**, ul. Nazaret, www.farnost-caslav.cz
- Kaple sv. Anežky České **Červený Kostelec**, 5. května 1170 (hospic), www.hospic.cz
- Kaple Nejsv. Trojice **Hoješín 1**, Školské sestry sv. Františka, www.sestryhojesin.cz
- Kaple Svaté rodiny **Slatiňany**, Nádražní 153 Školské sestry sv. Františka, SM Terezie Burdová, 723 180 121
- Kostel sv. Pavla **Hradec Králové-Pouchov**, ul. Velká, Sekulární františkánský řád Luděk Hajský, 778 494 412

Rok sv. Františka potrvá do 10. ledna 2027. Bližší info na www.frantisek800.cz.

(Knižní tipy

Nakladatelství Paulinky

Jungmannovo nám. 18, 110 00 Praha 1
t. 224 818 757, objednavky@paulinky.cz
www.paulinky.cz

Peter Scazzero

Emočně zdravé učednictví

Zřejmě první kniha na téma učednictví, která vychází u nás v katolickém nakladatelství. Čtenář si záhy uvědomí znepokojivou skutečnost, že v našich kruzích jde většinou o naprosto opomíjené téma. O to víc doporučujeme toto vzácně hluboké dílo pozornosti křesťanů u nás napříč denominacemi *Brož.*, 328 s., 369 Kč

Putování k Letnicím

Průvodce dobou velikonoční a svatodušní nověna

Postní doba má v našich životech pevné místo, ale období velikonoční radosti nám často proklouzne mezi prsty. Co to tentokrát zkusit jinak? Do každého dne tohoto padesátidenního putování nás uvede úryvek z Bible, na který naváže krátké zamyšlení, citát z katechismu a modlitba. Celá pobožnost pak vrcholí svatodušní nověnou. *Brož.*, 72 s., 149 Kč

Evropské setkání národních ředitelů Papežských misijních děl v Rakousku

Od 23. do 27. února 2026 se v Heiligenkreuzu nedaleko Vídně konalo pravidelné setkání národních ředitelů Papežských misijních děl z Evropy. Setkání organizovala Národní kancelář PMD-missio Rakouska a zúčastnilo se ho třicet dva účastníků a představitelé Dikasterie pro evangelizaci národů z Vatikánu. Českou republiku zde reprezentoval národní ředitel PMD ICLic. Mgr. Leoš Halbrštát.

Akce začala v pondělí mší svatou, které předsedal otec Tadeusz Nowak (OMI), pověřený koordinátor PMD. Diskuse a skupinová práce se střídaly s modlitbami, bratrským sdílením a kulturními návštěvami města Vídně a jeho okolí. Tématem dnů byla spiritualita Papežských misijních děl ve světle důležitých výročí plánovaných na tento rok. Zasedání zahájil ředitel polského PMS, otec Maciej Będziński, který promluvil k 200. výročí založení Živého růžence. Otec Anthony Chantry, národní ředitel Papežských misijních děl v Anglii a Walesu, poté přednesl prezentaci o revizi stanov Papežských misijních děl v rámci přípravy na nadcházející generální shromáždění.

V úterý se konala eucharistická slavnost s biskupem Franzem Scharlem, který vyzval národní ředitele a věřící k „modlitbě za misie v Evropě, abychom mohli jít vpřed a hlásat Boží slovo a jeho lásku“. Následně se uskutečnilo setkání s apoštolským nunciem v Rakousku, arcibiskupem Pedrem Lópezem Quintanou. Apoštolský nuncius poděkoval Papežským misijním dílům za

◀ Národní ředitelé PMD na setkání v Heiligenkreuzu u Vídně 23.–27. února 2026

jejich práci a také se podělil o osobní vzpomínky z dětství ve Španělsku spojené s Papežským misijním dílem dětí a zdůraznil: „Buďte misionáři a hlásejte víru. Samotné dary nejsou to nejdůležitější, podporují práci Papežských misijních děl.“

Ve čtvrtek setkání pokračovalo přednáškou generálního tajemníka Papežské misijní unie (PMU), otce Dinhha Anha Nhue Nguyena, který hovořil o letošních významných jubilejních oslavách: 100. výročí Světového dne misí, který 14. dubna 1926 ustanovil papež Pius XI., 110. výročí Papežské misijní unie a 200. výročí založení Živého růžence.

S odkazem na poselství papeže Lva XIV. ke Světovému dni misí 2026 s názvem „Jeden v Kristu, sjednocení v misi“, zveřejněné 25. ledna (svátek liturgické památky obrácení svatého apoštola Pavla), otec Anh Nhue jej označil za základní kámen všech iniciativ, které se na počest nadcházejících jubilej zahajují. Generální tajemník PMU nejen vysvětlil historii založení Papežské společnosti, které stojí v čele, ale také se zmínil o plánované iniciativě na obnovení aktivního členství. Využil příkladu mnoha biskupů, kněží a řeholníků, kteří byli aktivními členy v průběhu 110 let od založení Papežské misijní unie – papež Pius XI. byl prvním členem římského duchovenstva a papež Pavel VI. se také připojil k PMU

jako aktivní člen. „Kardinál Tagle již souhlasil s tím, že se stane čestným členem PMU,“ řekl otec Nguyen, „a my mu za to upřímně děkujeme.“

Mezi mnoha plánovanými misijními a formačními iniciativami existuje řada příležitostí k hlubšímu prozkoumání obsahu papežova poselství ke Světovému dni misí 2026. Misijní a misiologické formační kurzy, které byly v roce 2025 vítány, budou i nadále propagovány a bude uspořádána série konferencí k prohloubení evangelizace na všech kontinentech, počínaje pěti posynodálními apoštolskými exhortacemi věnovanými Janem Pavlem II. stavu a poslání církve na každém kontinentu. Dále je naplánována mezinárodní konference na 29. až 31. října 2026 u příležitosti 110. výročí PMU s názvem „Z Itálie do světa s láskou: Historie a spiritualita Misijní unie od jejího založení do pontifikátu papeže Lva XIV.“

◀ L. Halbrštát (vpravo) na setkání

Papežská misijní díla

Na Kropáčce 30/1, 500 03 HK

www.missio.cz

Dobrovolnictví je víc jak vysoká škola, je to nová cesta

Skauting, rodinné zázemí, sport a láska k dětem, to vše přivedlo k dobrovolnictví paní Danu Černíkovou z Hradce Králové. Dobrovolničí hned u několika organizací i na sportovních akcích. Odměnou pro ni jsou pokroky u dětí a lidí, kterým pomáhá. Jen v Dobrovolnickém centru Diecézní charity Hradec Králové se zapojila už do všech programů za uplynulých víc jak deset let. Věnovala se dětským pacientům v nemocnici nebo doučovala děti cizinců i jejich rodiče. A protože má ráda nové výzvy, působí teď v centru Salinger pro děti a mládež nebo doprovází lidi s duševním onemocněním v projektu Společně za kulturou.

Každá darovaná hodina má smysl

„Ráda pomáhám, kde je potřeba, a cítím se užitečná. My byli vždycky aktivní, nikdy jsme neseděli doma. Dobrovolnictví mi dává smysl a satisfakci,“ říká s úsměvem energická Dana, která by si mohla v klidu užívat důchodu. Ve svém volném čase ale mimo jiné doučuje znevýhodněné děti, které to mají v životě těžší, pomáhá při akcích pro mládež nebo hlídá děti na workshopech pro pěstounské rodiče. V posledním roce také doprovází klienty s duševním onemocněním na koncerty nebo do divadla.

Umění a dar přirozeně komunikovat s dětmi a lidmi kolem sebe, to je velkou devízou paní Dany v životě i v dobrovolnictví. „Děti miluju a baví mě jim pomáhat. Při učení nebo hře se je snažím motivovat, aby pochopily, že to má smysl. Mám radost, když to dotáhnou na dvojky nebo se dostanou na vyšší školu,“ popisuje dobrovolnice Dana.

A jak to vše paní Dana stihá a kde bere energii? „Musím si čas dobře naplánovat a hlavně se těšit. Když ráno vstanu, jupí, už se těším, co mě ten den všechno čeká,“ reaguje hbitě.

Vstříc novým zkušenostem a zážitkům

Setkání v rámci projektu Společně za kulturou prospívají duševně nemocným a jsou obohacující pro obě strany. „Lidi s duševním onemocněním se jinak bojí sami chodit do společnosti, a přitom mají rádi kulturu,“ vysvětluje paní Dana a pokračuje: „Teď doprovázím klienta na koncerty do filharmonie nebo přednášky o cestování. Je velmi sečtělý, tak si i popovídáme o zajímavých tématech.“

☛ Pomáhat druhým je pro paní Danu životní krédo, v Charitě i dalších organizacích dobrovolničí už sedmáctým rokem. Foto: Jana Karasová

V soukromí má dvojnásobná babička Dana radost z úspěchů svých vnoučat a v nejbližší době se těší na výlety s rodinou nebo přáteli. Mají za sebou však i těžší časy, kdy přišli o blízké. Ale zvládli to i s pomocí hradecké Oblastní charity a tatínek mohl dožít doma, jak si to přál.

I vy můžete měnit životy lidí k lepšímu

A co paní Dana vzkazuje těm, kteří o dobrovolnictví teprve uvažují? Určitě se neváhat zapojit, protože je to výborná škola života a zkušenost. „Dobrovolnictví je víc jak vysoká škola, je to nová cesta. Naučí vás to i pokoře a empatii. Satisfakcí je pak dobrý pocit z toho, že děti dělají pokroky nebo je lidem s duševním onemocněním líp,“ uzavírá paní Dana, pro kterou je pomáhat druhým životní krédo.

Více o dobrovolnictví na www.hk.caritas.cz.

Jana Karasová ☛

(AKTUALITY)**Připojujeme se k Mezinárodnímu roku dobrovolnictví pro udržitelný rozvoj**

Hradec Králové: Dobrovolnické centrum Diecézní charity Hradec Králové se připojuje k celosvětové iniciativě Mezinárodní rok dobrovolnictví pro udržitelný rozvoj – IVY 2026 (International Volunteer Year for Sustainable Development) vyhlášený Organizací spojených národů OSN.

Rok 2026 má připomenout skutečnost, že dobrovolnictví hraje důležitou roli v naplňování cílů udržitelného rozvoje, které byly přijaty OSN v roce 2015 v rámci Agendy 2030. Obsahují cíle od vymýcení chudoby a hladu přes kvalitní vzdělání a rovnost pohlaví, čistou vodu až po řešení klimatických změn. IVY 2026 – Mezinárodní rok dobrovolníků připomíná, že dobrovolnictví přispívá k naplňování globálních cílů tím, že posiluje komunitní angažovanost, podporuje spolupráci a pomáhá tam, kde je potřeba.

Letošní rok tak nabízí jedinečnou příležitost vyzdvihnout práci dobrovolníků, poukázat na význam jejich přínosu a motivovat další lidi k aktivní účasti na budování spravedlivějšího a udržitelnějšího světa. Naši dobrovolníci pomáhají pacientům v nemocnici, seniorům a lidem s duševním onemocněním v programu Gabriel, dětem a mládeži v programu Michael, a také cizincům s češtinou a doučováním do školy v programu Rafael.

Dobrovolníci mění svět k lepšímu! Přidejte se i vy a věnujte pár hodin volného času těm, kteří to potřebují. Více informací o našich dobrovolnických programech a aktivitách najdete na www.hk.caritas.cz a na facebooku: [dobrovolnici.dchhk.cz](https://www.facebook.com/dobrovolnici.dchhk.cz). Děkujeme všem dobrovolníkům za jejich nadšení a ochotu pomáhat.

Kateřina Bednářová)

(Jedenáctý ročník Charitního plesu pardubické Charity podpořil Domácí hospic Andělů strážných. Foto: Kryštof Matula)

Pardubická Charita roztančila parket pro dobrou věc

Pardubice: V sobotu 7. února se Oblastní charita Pardubice už po jedenácté oblékla do slavnostního a roztančila parket. Večer plný hudby, tance, radosti a solidarity se odehrál v prostorách Obecního domu v Ostřešanech a měl krásný cíl – podpořit Domácí hospic Andělů strážných. Velmi si vážíme podpory Nadace Divoké husy, která zdvojnásobí výtěžek z celé akce. Děkujeme všem, kteří přišli, bavili se, přispěli a pomohli vytvořit výjimečnou atmosféru.

Děkujeme našim zaměstnancům, dobrovolníkům a partnerům, bez kterých by se tento večer nemohl uskutečnit. Jsme moc rádi, že pomáháte s námi měnit radost z tance v pomoc těm, kteří to potřebují. Více na www.pardubice.charita.cz.

Una Sauka

Mezinárodní rok dobrovolnictví pro udržitelný rozvoj IVY 2026

PŘIPOJUJEME SE I MY

Jarní aktivity jičínského Dobrovolnického centra

Jičín: Dobrovolnické centrum Oblastní charity Jičín vstupuje do jarních měsíců s řadou aktivit, které spojují kreativitu, lidskost a podporu potřebným v našem regionu. V březnu jsme zapojili do projektu Tulipánový měsíc na podporu onkologických pacientů v Oblastní nemocnici Jičín, kde byly za pomoci dobrovolníků předány tulipány jako symbolická forma podpory pacientům i zdravotníkům, kteří o ně s obětavostí pečují.

V dubnu navážeme na milou tradici a opět uspořádáme tvoření přáníček u příležitosti Mezinárodního dne dobrovolnictví. Výtvary budou předány dobrovolníky a zdravotníky pacientům LDN v Novém Bydžově.

Další dubnovou událostí je Sběrka potravin, která proběhne v sobotu 25. 4. od 8 do 18 hod. Tradičně budeme v jičínském Kauflandu a Lidlu společnými silami pomáhat naplnit potravinový sklad na pomoc lidem a rodinám v obtížné životní situaci. I malý dar dokáže hodně.

Děkujeme všem dobrovolníkům, podporovatelům a partnerům za jejich čas, energii a dobrou vůli. Bez vás by naše činnost nemohla mít takový dopad. Sledujte nás na webových stránkách www.charitajicin.cz a také na Facebooku – Oblastní charita Jičín a Dobrovolníci – Jičín, kde se dozvíte více.

Renata Novotná)

Volná kapacita v Odlehčovacích službách Červánky

Pardubicko: Oblastní charita Pardubice aktuálně nabízí volné kapacity v Odlehčovacích službách Červánky pro vás či vaše blízké, a to ambulantní formou v Holicích či pobytové v Třebosicích. Cílem těchto služeb je podpořit nejen klienty, ale i jejich rodiny – aby si pečující mohli odpočinout či vyřídit své záležitosti s jistotou, že o jejich blízké je dobře postaráno.

Můžete využít také pomoc naší Poradny pro pečující, která poskytuje bezplatné odborné poradenství všem, kdo se starají o své blízké. Pomůžeme vám zjistit, na jaké dávky máte nárok, kde si půjčit pomůcky nebo jaké služby vám usnadní péči. Kontaktujte Bc. Helenu Málkovou, DiS., tel. 605 146 175, e-mail: hmalkova@charitapardubice.cz.

Charitní půjčovna nabízí také širokou škálu kompenzačních pomůcek, které usnadňují domácí péči. Najdete ji v Pardubicích, tel. 777 756 099, a v Holicích, tel. 777 756 098.

Bližší info na www.pardubice.charita.cz.

Una Sauka)

(Zbrusu nové pobytové Odlehčovací služby Červánky v Holicích nabízí volnou kapacitu. Foto: Oblastní charita Pardubice

(O projektu Domu Panny Marie v Havlíčkově Brodě, kde vznikne nové potřebné zázemí pro charitní služby, a o možnostech jeho podpory se více dozvíte na www.hb.charita.cz; foto: OCH Havlíčkův Brod

Když se pomoc spojí pod jednu střechu: Dům Panny Marie v Havlíčkově Brodě

Havlíčkův Brod: Dům Panny Marie mění podobu sociálních služeb v regionu. V budově bývalé ekonomické školy v Havlíčkově Brodě vzniká moderní centrum, které pod jednu střechu propojí klíčové sociální služby Oblastní charity Havlíčkův Brod a výrazně zlepši dostupnost pomoci rodinám, seniorům i lidem v obtížných životních situacích.

Projekt s názvem „Rekonstrukce budovy pro sociální služby“ (registrační číslo CZ.31.6.0/0.0/0.0/24_140/0011269) představuje významný krok k vytvoření dlouhodobě udržitelného centra, které poskytne pomoc a podporu lidem v nepříznivé životní situaci. Cílem projektu je vybudovat funkční zázemí pro klíčové sociální služby Oblastní charity Havlíčkův Brod a zajistit jejich vyšší dostupnost i kvalitu pro obyvatele regionu.

Osobní asistence bude jednou z hlavních součástí Domu Panny Marie. Tato sociální služba pomáhá lidem, kteří se potýkají s omezenou soběstačností, zvládat každodenní úkony a zůstat co nejdéle ve svém domácím prostředí.

Součástí Domu Panny Marie bude také Odlehčovací služba, která poskytne časově omezenou péči o blízké v jejich domácím prostředí. Tato služba je určena rodinám, které pečují o své nejbližší dlouhodobě a potřebují si krátce odpočinout, aniž by jejich blízký zůstal bez profesionální péče.

Další důležitou službou bude Půjčovna kompenzačních a rehabilitačních pomůcek, která umožní zapůjčení potřebných pomůcek bez potřeby lékařského předpisu. Pomůcky lze využít na krátkou dobu i dlouhodobě, což usnadní péči o nemocné i seniory v domácím prostředí.

Pokračování na následující straně >

KALENDÁŘ AKCÍ

Přibyslav, Lomnice nad Popelkou

Výstavy příběhů z Indie

■ „Štafeta dobra“ – od 9. do 30. 4., radnice, ZŠ a kostel Narození sv. Jana Křtitele v Přibyslavi. Nenechte si ujít také besedu o Indii 9. 4. od 16 hod. na ZŠ Přibyslav.

■ „Štafeta naděje“ – duben až červen, ZŠ T. G. Masaryka v Lomnici nad Popelkou (na plotě před ZŠ).

Poznejte příběhy indických dětí zapojených do projektu Adoptce na dálku® hradecké Diecézní charity. Více na www.adoptce.hk.caritas.cz.

Červený Kostelec

Exercicie P. Anthony Saji

■ 4.–9. 6. v prostorách Kina Luník. Charita a farnost v Červeném Kostelci srdečně zvou na duchovní obnovu pod vedením P. Anthony Saji VC na téma „Vnitřní uzdravení“. Tlumočení zajištěno, lze se zapojit i na vybraný den. Přijďte si odpočinout a načerpat nové síly. Info a registrace na www.charitack.cz.

► Pokračování z předcházející strany

Lidem, kteří potřebují právní nebo sociální poradenství, bude v nových prostorách k dispozici Občanská poradna. Zájemci zde získají pomoc a praktické informace například v oblasti pracovního práva, dluhů, bydlení či sociálních dávek.

Na tento projekt je poskytována finanční podpora Evropské unie z Národního plánu obnovy, díky níž se velký sen Oblastní charity Havlíčkův Brod postupně mění ve skutečnost. Podpora umožňuje nejen samotnou rekonstrukci budovy, ale také vznik stabilního a dlouhodobě udržitelného prostoru, který bude sloužit lidem v potřebě po mnoho dalších let.

Monika Kadlecová)

Objevte kouzlo českých tradic a ukažte svou kreativitu

Hradec Králové: Komunitní centrum Most společně s Dobrovolnickým centrem Diecézní charity Hradec Králové vyhlašuje druhý ročník mezinárodní soutěže, tentokrát na téma „České tradice & svět“. Soutěž je otevřena všem věkovým kategoriím, vítány jsou děti i dospělí. Letos si můžete vybrat ze čtyř forem zpracování – audiovizuální, badatelská, literární nebo výtvarná.

Vyberte si českou tradici, která vás zaujala nebo se o ní chcete dozvědět více, a ztvárněte ji podle své fantazie a vlastního pohledu. Své výtvary můžete posílat do 30. 9. 2026 osobně nebo poštou na adresu: Dobrovolnické centrum Diecézní charity Hradec Králové, Šafaříkova 666/9, 500 02 Hradec Králové (budova YMCA – přízemí). Výsledky mezinárodní soutěže budou vyhlášeny na festivalu Setkání národů v listopadu. Těšíme se na vaše originální práce. Bližší informace o soutěži najdete na našem webu www.hk.caritas.cz.

Veronika Stránská)

Vyhlášení 2. ročníku literární soutěže Integračního centra pro cizince

Hradec Králové: Po velkém úspěchu v loňském roce vyhlásilo Integrační centrum pro cizince v Hradci Králové 2. ročník literární soutěže. Všichni milovníci psaní z řad cizinců mohou odevzdat svůj text na vybrané téma do 30. dubna 2026 v Integračním centru v Hradci Králové. Hlavním lákadlem jsou letos výhry – na ty nejúspěšnější v každé kategorii čeká soukromá 60minutová lekce češtiny.

Soutěž je určena pro jazykové úrovně – A2, B1, B2 – a je skvělou příležitostí, jak si procvičit češtinu a sdílet svůj příběh. Více informací o soutěži naleznete na www.cizincihradec.cz a na sociálních sítích hradeckého Integračního centra. Těšíme se na vaše soutěžní práce!

Markéta Zelená)

Přejeme Vám pokojné prožití velikonočních svátků, naplněné Boží láskou a radostí z nového života!

HRADEC KRÁLOVÉ

18/4/2026

DIECÉZNÍ SETKÁNÍ ROK DĚTÍ SVATÉHO FRANTIŠKA

9:30-15:00 Církevní základní škola

Více na www.bihk.cz.

Kingdom Come Deliverance

LIVE CONCERT

11. 7. 2026

16:00 & 19:30

ST. BARBARA'S CATHEDRAL, KUTNÁ HORA

SYMPHONY ORCHESTRA, VOCAL CHOIR & JAN VALTA

JESUS CHRIST BE PRAISED

